

FORTUMIN ELÄKESÄÄTIÖ
Säännöt 1.5.2024 alkaen

SISÄLLYSLUETTELO

ELÄKESÄÄTIÖN NIMI, KOTIPAIKKA JA TARKOITUS	3
ELÄKESÄÄTIÖSSÄ VAKUUTETUT HENKILÖT	4
ELÄKKEESEEN OIKEUTTAVA PALVELUSAIKA	6
ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA	8
VANHUUSELÄKE	10
VARHENNETTU VANHUUSELÄKE	12
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE	12
VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN RAJOITTAMINEN	13
PERHE-ELÄKE	17
PERHE-ELÄKKEEN RAJOITTAMINEN	20
RINNAKKAISIA TYÖSUHTEITA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ	25
HAUTAUSAVUSTUS	25
VAPAAKIRJAOIKEUS	26
VAKUUTUSTOIMINNAN SIIRROSSA TULLEIDEN ELÄKETURVAN EHDOT	31
INDEKSISIDONNAISUUS	57
ELÄKKEEN JA HAUTAUSAVUSTUKSEN HAKEMINEN	58
VANHUUSELÄKKEEN MAKSAMINEN	59
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN MAKSAMINEN	59
PERHE-ELÄKKEEN MAKSAMINEN	60
ELÄKKEEN HAKIJALTA TAI SAAJALTA VAADITTAVAT SELVITYKSET	60
ELÄKKEEN MAKSAMINEN	61
ELÄKKEEN MAKSAMINEN MUULLE KUIN ELÄKKEEN SAAJALLE	61
ELÄKESÄÄTIÖN HALLINTO	61
KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS	63
ELÄKESÄÄTIÖN TIEDONANTOSÄÄNNÖKSET	64
OIKEUSTURVAKEINOT	66
ELÄKESÄÄTIÖN VARAT	66
ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	66

FORTUMIN ELÄKESÄÄTIÖN (ENT. IMATRAN VOIMAN ELÄKESÄÄTIÖ) SÄÄNNÖT**ELÄKESÄÄTIÖN NIMI, KOTIPAikka JA TARKOITUS**

1 §

1.1.

Eläkesäätiön nimi on Fortumin Eläkesäätiö. Eläkesäätiön kotipaikka on Espoo.

1.2.

Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat Fortum Oyj konserniin kuuluvat työnantajat. Eläkesäätiön osakasluettelossa luetellaan työnantajat, jotka ovat eläkesäätiössä osakkaina ja joista käytetään jäljempänä nimitystä osakkaat. Osakasluettelossa kuvataan tarkemmin osakkaiden historia. Eläkesäätiö harjoittaa lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) mukaista toimintaa.

1.3.

Näiden sääntöjen 14 -14q §:ssä on määritelty Neste Oil Eläkesäätiöstä (silloisesta Fortumin Eläkesäätiöstä) 30.6.2005 vakuutustoiminnan luovutuksessa siirtyneiden henkilöiden sekä heidän edunsaajiensa edut.

1.4.

Jos edellä 2 momentissa mainitussa eläkesäätiön osakasluettelossa oleva yhtiö ei enää täytä osakeyhtiölain tytäryhtiöltä vaadittavia edellytyksiä, on kyseisen yhtiön erottava eläkesäätiöstä.

2 §

2.1.

Eläkesäätiön tarkoituksena on suorittaa vakuutetuille ja muille sääntöjen perusteella määritetyille henkilöille vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä sekä heidän 9 §:ssä määritellyille edunsaajilleen perhe-eläkettä ja 12 §:ssä määritellyille edunsaajilleen hautausavustusta. Vanhuuseläke voidaan suorittaa myös varhennettuna vanhuuseläkkeenä.

Eläkesäätiön tarkoituksena on lisäksi jatkaa eläkesäätiön hallituksen vahvistamien Fortum Oyj:n ja Fortum Power and Heat Oy:n ennen 27.1.2016 myöntämien ja 30.4.2016 maksussa olevien sopimusperusteisten vanhuuseläkkeiden suorittamista. Sopimukseen perustuvat etuudet on määritelty asianomaisissa sopimuksissa. Sopimusperusteisten vanhuuseläkkeiden jälkeen ei ole oikeutta näiden sääntöjen mukaisesti vastaisiin etuuksiin.

3 § ELÄKESÄÄTIÖSSÄ VAKUUTETUT HENKILÖT

3.1.

Eläkesäätiössä vakuutettuina ovat kaikki 20 vuotta täyttäneet, säätiöön kuuluvaan osakkaaseen työntekijän eläkelain (jäljempänä TyEL) tai merimieseläkelain (MEL) alaisissa työsuhteissa olevat henkilöt. Eläkesäätiössä vakuutettuina säilyvät ne eläkesäätiössä vakuutetut henkilöt, jotka työnantajan lähettämänä työskentelevät määräajan ns. lähetetyn työntekijän asemassa työnantajan ulkomaisen tytär- tai osakkuusyrityksen palveluksessa, ja tämä ulkomaisen tytäryhtiön palveluksessa työskentelyaika luetaan eläkesäätiön eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi riippumatta siitä, kuuluuko työntekijä sinä aikana Suomen lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin vai ei.

Vakuutettuina eivät kuitenkaan ole ne henkilöt, joiden työsuhde säätiöön kuuluvaan osakkaaseen on alkanut päivämäärän 31.12.1990 jälkeen.

Vakuutettuna ei myöskään ole henkilö, joka on jäänyt 31.12.2016 voimassa olleen TyEL:n mukaiselle osa-aikaeläkkeelle.

3.2.

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa sanotaan, säilyy eläkesäätiössä vakuutettuna olevan henkilön ja hänen edunsaajiensa tämän eläkesäätiön sääntöjen mukainen eläketurva niin kauan kuin sanottu henkilö on yhtäjaksoisesti eläkesäätiöön kuuluvien osakkaiden palveluksessa. Niin ikään säilyy eläkesäätiössä vakuutettuna olevan henkilön ja hänen edunsaajiensa tämän eläkesäätiön sääntöjen mukainen eläketurva sinä aikana, kun sanottu henkilö on, työsuhteen katkeamatta, työnantajan kanssa sovitulla virkavapaalla. Mikäli eläkesäätiöltä työkyvyttömyyseläkettä saavan henkilön oikeus sannottuun eläkkeeseen päättyy ja hän välittömästi sen jälkeen tulee eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen, hän tulee, sen estämättä mitä edellä on sanottu, samalla uudelleen eläkesäätiössä vakuutetuksi. Eläkesäätiössä vakuutettuna on myös henkilö, joka välittömästi ennen kuntoutuksen alkamista on ollut eläkesäätiössä vakuutettuna ja joka välittömästi kuntoutuksen päättymisen jälkeen palaa säätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen.

3.3.

Eläkesäätiössä vakuutetut henkilöt jakautuvat eri ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä 1

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 2

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 3

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60 vuotta.

Ryhmä 4

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60 vuotta.

Ryhmä 5

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja joiden etuudet on tasa-arvoistettu vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaisesti.

Ryhmä 6

Henkilöt, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja joiden etuudet on tasa-arvoistettu vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaisesti.

3.4.

Vakuutettuina ovat lisäksi ne henkilöt, jotka ovat siirtyneet Kemijoki Oy:stä Fortum Power and Heat Oy:n palvelukseen 1.1.2016 ja jotka olivat Kemijoki Oy:n Eläkesäätiössä vakuutettuina 31.12.2015 ja joille on myönnetty Kemijoki Oy:n Eläkesäätiön sääntöjen mukainen vapaakirja 31.12.2015 päättyneestä työsuhteesta. Näiden henkilöiden lisäeläke määräytyy ryhmään 1 kuuluvaa henkilöä koskevien määräysten mukaisesti, ellei erikseen toisin määrätä.

3.5.

Vakuutettuina ovat lisäksi sääntöjen 14 §:n mukaiset henkilöt.

3.6.

Jos henkilön työsuhde työnantajaan on päättynyt ja hän on saanut vapaakirjan, henkilö säilyttää vapaakirjassa tarkoitetut etuudet, mutta hän ei ole näiden sääntöjen tarkoitama vakuutettu.

ELÄKKEESEEN OIKEUTTAVA PALVELUSAIKA

4 §

4.1.

Eläkesäätiössä vakuutetun henkilön eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi siitä ajankohdasta, jona hän työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 20 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli työnantajan palvelukseen.

4.2.

Palvelusajaksi katsotaan koko se aika, jonka eläkesäätiössä vakuutettuna oleva henkilö on 20 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa erässä työsuhteessa työnantajaan tai 3 §:n 1 momentissa mainittuun ulkomaiseen tytär- tai osakkuusyritykseen, sekä aika, jona hän on ollut oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Palvelusajaksi luetaan myös aika, jolta vakuutettuna olevalla henkilöllä on ollut:

- oikeus TyEL:n mukaiseen kuntoutusrahaan
- oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, äitiys-, isyys-, tai vanhempainrahaan
- työnantajan määräämiä tai hyväksymiä opintoja varten vapautus työstään
- vuorotteluvapaalla
- estyneenä hoitamasta työtään työnantajan hyväksymän julkisen tehtävän vuoksi.

Palvelusajaksi ei kuitenkaan lueta lainkaan sitä aikaa, jonka henkilö työnantajaan työsuhteessa ollessaan on ollut 20 vuotta täytettyään yli kuuden kuukauden ajan yhtäjaksoisesti reserviläisenä tai varareserviläisenä puolustusvoimien palveluksessa tai palkattomalla lomalla.

Jos vakuutettuna oleva henkilö on oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen, palvelusajaksi ei lueta aikaa, jona hän samanaikaisesti on työsuhteessa työnantajaan.

Eläkesäätiössä vakuutettuina säilyvät ne eläkesäätiössä vakuutettuina olevat henkilöt, jotka työnantajan lähettämänä työskentelevät määräajan ns. lähetetyn työntekijän asemassa työnantajan ulkomaisen tytär- tai osakkuusyrityksen palveluksessa, ja tämä ulkomaisen tytäryhtiön palveluksessa työskentelyaika luetaan eläkesäätiön eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi riippumatta siitä, kuuluuko työntekijä sinä aikana Suomen lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin vai ei. Tällöin palvelusaika lasketaan siten kuin 31.12.2004 voimassa olleessa TEL:ssä ja työntekijäin eläkeasetuksessa on säädetty.

4.3.

Näiden sääntöjen 3 §:n 3 momentissa mainittuun ryhmään 3 kuuluvan henkilön eläkettä laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon hänen palvelusaikaansa ennen 1.1.1994.

4.4.

Palvelusajaksi katsotaan myös se aika, jonka eläkesäätiössä vakuutettuna oleva on 20 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa erässä päätoimisessa työsuhteessa valtioon tai on ollut suorittamassa sotien aikana reservi- tai varareservipalvelua.

4.5.

Eläkesäätiön hallituksella on oikeus hyväksyä eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi joko kokonaan tai osaksi se aika, jonka vakuutettu on 20 vuotta täytettyään ollut sellaisen ensi sijassa voimatalouden alalla toimivan yhtiön palveluksessa, jossa työnantaja on osakkaana.

4.6.

Eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi on eläkesäätiön hallituksella lisäksi oikeus erityisistä syistä hyväksyä joko kokonaan tai osaksi se aika, jonka säätiössä vakuutettuna oleva henkilö on 20 vuotta täytettyään ollut muun kuin edellä 5 momentissa tarkoitetun työnantajan palveluksessa.

4.7.

Eläkeiän täyttämisen jälkeen mahdollisesti palveltua aikaa ei oteta huomioon eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa. Poikkeuksen edellä sanotusta muodostavat henkilöt, joille ei ole kertynyt eläkeikään mennessä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa 396 kuukautta. Mikäli työsuhdetta tällaisessa tapauksessa jatketaan yli eläkeiän, luetaan jatkopalvelusaika eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi siihen saakka, jolloin ao. henkilö saavuttaa täyteen eläkkeeseen oikeuttavat palveluskuukaudet. Jatkopalvelusaikaa luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi kuitenkin enintään 65 vuoden täyttämiskuukauden loppuun saakka.

4.8.

Työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän välinen aika (jäljempänä tuleva aika) 7 §:n mukaisesti, ei kuitenkaan siinä tapauksessa, jos näiden sääntöjen mukainen työkyvyttömyyseläke on myönnetty henkilölle myönnetyn TyEL 53 a §:n tai MEL 53 a §:n mukaisen työuraeläkkeen perusteella.

ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA

5 §

5.1.

Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa 31.12.2004 voimassa olleen työntekijäin eläkelain (jäljempänä TEL) mukaisesti lasketua eläkepalkkaa. Jos vakuutettuna oleva henkilö on ollut useammassa kuin yhdessä työsuhteessa työnantajaan, käytetään eläkkeen perusteena olevana palkkana viimeisen työsuhteen eläkkeen perusteena käytettävää palkkaa. Jos vakuutettuna olevalla henkilöllä on ollut peräkkäisiä työsuhteita säätiöön kuuluviin osakkaisiin, määräytyy eläkkeen perusteena käytettävä palkka viimeisen työsuhteen perusteella. Ulkomaantyössä eläkepalkka määräytyy ulkomaankomennussopimuksessa sovitun TEL/TyEL-palkan perusteella.

5.2.

Jos henkilön ansiot viimeisessä, vähintään kolme vuotta kestäneessä työsuhteessa ovat muutoin kuin tilapäisesti alentuneet vähintään yhdellä neljänneksellä tai nousseet vähintään yhdellä kolmanneksella muun kuin työkyvyttömyyden vuoksi eikä työajan muutosta ole tarkoitettu tilapäiseksi, työsuhde katkaistaan ja henkilön katsotaan työskentelevän uudessa työsuhteessa (entinen työsuhteen tekninen katkaisu). Tällöin 1 momentista poiketen eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu ja 15 §:n mukaisesti tarkistettu eläkkeen perusteena oleva palkka mainittuun jaksoon sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien yhteismäärällä. Työsuhdetta ei kuitenkaan katkaista ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetulla tavalla, jos katkaisun jälkeinen työsuhde on kestoltaan alle kaksi vuotta. Viimeisessä työsuhdejaksossa otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika ja perhe-eläkettä laskettaessa aika edunjättäjän kuolinhetkestä eläkeikään.

5.3.

Edellä 1 momentin mukaista eläkepalkkaa laskettaessa ei tehdä 31.12.2004 voimassa olleen TEL:n 2 §:n 7 momentin mukaista automaattista katkaisua.

5.4.

Tulkinnanvaraisissa tapauksissa säätiön hallitus ratkaisee, mitä kuuluu eläkkeen perusteena olevaan palkkaan ja miten eläkepalkka lasketaan.

5.5.

Eläkepalkka lasketaan 5 §:n 1 momentin mukaisesti eläkesäätiön eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun kertyneistä ansioista. Tämän jälkeiset ansiot eivät vaikuta eläkepalkan määrään. Poikkeuksen edellä sanotusta muodostavat tilanteet, joissa henkilö palvelee yli eläkeiän ja jatkopalvelusaika luetaan eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi. Tällöin eläkepalkan laskennassa huomioidaan myös jatkopalvelusaikaa vastaavat ansiot, kuitenkin korkeintaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun.

5.6.

Näiden sääntöjen 3 §:n 4 momentin perusteella vakuutettuna olevan eläkepalkkaa laskettaessa otetaan huomioon ansiot 31.12.2015 saakka myös Kemijoki Oy:n työsuhteesta.

VANHUUSELÄKE

6 §

6.1.

Eläkeiät ovat 3 §:n 3 momentissa mainituissa ryhmissä seuraavat:

Eläkeikä ryhmässä 1 on 65 vuotta
Eläkeikä ryhmässä 2 on 65 vuotta
Eläkeikä ryhmässä 3 on 60 vuotta
Eläkeikä ryhmässä 4 on 60 vuotta
Eläkeikä ryhmässä 5 on 63 vuotta
Eläkeikä ryhmässä 6 on 63 vuotta

6.2.

Oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen on jokaisella eläkesäätiössä vakuutetulla, jonka työsuhde on päätynyt hänen täytettyään eläkeiän, ja näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään eläkeiän. Ryhmiin 1, 2, 5 tai 6 kuuluvien vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutetulle on myönnetty TyEL:n mukainen vanhuuseläke.

6.3.

Poiketen siitä, mitä 1 ja 2 momentissa on sanottu, on vanhuuseläkkeeseen oikeutettu eläkesäätiössä vakuutettu henkilö, joka 60 vuoden iän ja 30 vuoden eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan saavutettuaan on yhteensä 15 vuotta (180 kuukautta) työskennellyt keskeytymättömässä kolmivuorotyössä työnantajalla tai välittömästi ennen työnantajan palvelukseen tuloa 4 §:n 5 momentissa tarkoitetussa yhtiössä. Tätä momenttia sovelletaan vain niihin työsuhteissa oleviin henkilöihin, jotka ovat tulleet työnantajan palvelukseen 1.4.1982 tai sitä ennen.

6.4.

Täysi vanhuuseläke on 66 % 5 §:ssä tarkoitetusta palkasta.

6.5.

Täysi vanhuuseläke suoritetaan sellaiselle edellä tämän pykälän mukaan eläkkeeseen oikeutetulle, jolla on vähintään 396 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos eläkkeeseen oikeutetulla on vähemmän palveluskuukausia, suoritetaan hänelle hänen täysien palveluskuukausiensa 396. osan osoittama määrä täydestä vanhuuseläkkeestä.

6.6.

Ryhmään 2 kuuluva henkilö saa kuitenkin vähintään sen suuruisen eläkkeen, joka hänelle on karttunut 31.12.1993 mennessä alemmaa eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja joka on rajoitettu näiden sääntöjen 8 §:n mukaisesti.

6.7.

Ryhmään 5 kuuluva henkilö saa kuitenkin vähintään sen suuruisen eläkkeen, joka hänelle on karttunut työsuhteen alkamisen ja 1.1.1994 väliseltä ajalta aikaisempaa 65 vuoden eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja ajalta 1.1.1994 – 30.11.1997 60 vuoden eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja joka on rajoitettu näiden sääntöjen 8 §:n mukaisesti.

6.8.

Ryhmään 6 kuuluva henkilö saa kuitenkin vähintään sen suuruisen eläkkeen, joka hänelle on karttunut työsuhteen alkamisen ja 30.11.1997 väliseltä ajalta aikaisempaa 60 vuoden eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja joka on rajoitettu näiden sääntöjen 8 §:n mukaisesti.

6.9.

Eläkeikä on 65 vuotta sellaisilla vakuutettuina olleina miehillä, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen 1.12.1997 tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneestä työsuhteesta vapaakirjan.

6.10.

Eläkeikä on 60 vuotta sellaisilla vakuutettuina olleina naisilla, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen 1.12.1997 tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneestä työsuhteesta vapaakirjan.

6.11.

Ryhmään 3 kuuluvalla henkilöllä on kuitenkin oikeus saada vähintään sen suuruinen vanhuuseläke, jonka hän olisi saanut varhennettuna vanhuuseläkkeenä 31.12.2004 voimassa olleiden työeläkelakien ja sääntöjen mukaan. Ryhmään 3 kuuluvalla 6 § 3 momentissa tarkoitettulla kolmivuorotyötä tekevällä on myös oikeus vähintään sellaiseen 6 § 3 momentin mukaiseen eläkkeeseen, jonka hän saisi, jos hän kuuluisi ryhmään 1.

6.12.

Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttää työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän, jollei 8 §:n mukaisesta rajoittamisesta muuta johdu.

Jos henkilöllä olisi eläkeiän täyttäessään ollut oikeus näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, mutta työkyvyttömyyseläkettä ei ollut myönnetty, vanhuuseläkkeen määrä lasketaan sen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, johon henkilöllä olisi ollut oikeus.

VARHENNETTU VANHUUSELÄKE

6a §

6a.1

Vanhuuseläke myönnetään hakemuksesta varhennettuna ennen 6 §:n 1 momentissa mainitun eläkeiän täyttämistä, kuitenkin aikaisintaan sitä seuraavan kuukauden alusta, jona vakuutettuna oleva henkilö on täyttänyt 63 vuotta. Varhennetun vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että henkilölle on myönnetty TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) tai MEL:n mukainen vanhuuseläke.

6a.2

Varhennetun vanhuuseläkkeen määrä lasketaan 6 §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti. Näin saadun eläkkeen määrää vähennetään 0,4 %, jokaista kuukautta kohden, jolta varhennettua vanhuuseläkettä maksetaan ennen eläkeiän täyttämiskuukautta seuraavan kuukauden alkua.

6a.3

Ryhmään 2 kuuluva henkilö saa kuitenkin vähintään 6 §:n 6 momentissa tarkoitetun eläkkeen, joka on varhennettu näiden sääntöjen mukaisesti.

6a.4

Varhennetusta vanhuuseläkkeestä on muutoin voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä on näissä säännöissä määrätty.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

7 §

7.1.

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen on eläkesäätiössä vakuutetulla henkilöllä, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n tai MEL:n 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n tai MEL:n 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, tai TyEL 53 a §:n tai MEL:n 53 a §:n perusteella myönnettyä työuraeläkettä. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen on niin ikään henkilöllä, joka välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista on ollut vakuutettuna eläkesäätiössä ja jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista on ollut vakuutettuna eläkesäätiössä. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun eläkeiän.

7.2.

Edellä 1 momentin toisessa virkkeessä tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa tuleva aika otetaan huomioon työkyvyttömyyden alkamisesta näiden sääntöjen mukaiseen eläkeikään saakka.

7.3.

Työkyvyttömyyseläkkeen määrä lasketaan 6 §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti. Jos henkilöllä on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n tai MEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, suoritetaan puolet edellä tarkoitettusta määrästä.

7.4.

Tämän pykälän mukaisesti rajoitettua työkyvyttömyyseläkettä korotetaan TyEL 81 §:n mukaisella kertakorotuksella.

VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN RAJOITTAMINEN

8 §

8.1.

Näiden sääntöjen 6 §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä, 7 §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä ja 6a §:n mukaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä vähennetään

- 1) puolet kansaneläkkeen pohjaosaa vastaavasta määrästä sen suuruisena kuin se oli 31.12.1995 (222 markkaa, joka on 37,34 euroa).
- 2) 4 §:n 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 momentissa tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työ- ja virkasuhteeseen perustuvat TEL:n, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (jäljempänä LEL), TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016), julkisten alojen eläkelain (JuEL), julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016), MEL:n, merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain (1291/2006) ja merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) mukaiset eläkkeet, sekä ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavat eläkkeet, sen suuruisina kuin ne ovat, kun tulevan ajan osalta karttuva eläke lasketaan TyEL:n mukaiseen alimpaan eläkeikään. Jos edellä mainittua vanhuuseläkeikää ei ole vahvistettu, tulevaa aikaa laskettaessa TyEL:n mukaisena vanhuuseläkeikänä pidetään henkilön oman ikäluokan lähimmälle ikäluokalle säädettyä TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää. Eläkkeet otetaan huomioon ilman:
  - TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä
  - TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja
  - TyEL 82 §:n mukaista elinaikakerrointa.

8.2.

Edellä 1 momentin mukaisesti vähennettyä eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä

- 1) ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016), TEL:n, LEL:n, taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijöiden eläkelain (jäljempänä TaEL) mukaisen vanhuus-, osa-aika-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työura-eläkkeen,
- 2) laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän vanhuus-, osa-aika-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- 3) TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvän vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-, osa-aika-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- 4) puolet kansaneläkkeen pohjaosaa vastaavasta määrästä sen suuruisena kuin se oli 31.12.1995 (222 markkaa, joka on 37,34 euroa),
- 5) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettavan ammatillisen, omaan työhön perustuvan eläkkeen
- 6) työtapaturma - ja ammattitautilain (459/2015) mukaisen päivärahan, tapaturmaeläkkeen ja kuntoutusrahan,
- 7) korvauksen saajan vamman johdosta liikennevakuutuslain (460/2016) perusteella tulevan jatkuvan korvauksen,
- 8) liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla myönnetyn ansionmenetyskorvauksen,
- 9) potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetyn, omaan vammaan perustuvan ansionmenetyskorvauksen tai eläkkeen,
- 10) raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaansa tullee taholle sekä

kanssa on enintään 66 prosenttia 5 §:n mukaisesta eläkepalkasta. Osa-eläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke on puolet edellä tarkoitettua ja rajoitettua täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

8.3.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä lähtien, kun henkilö saa mainittuja etuuksia tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittuja etuuksia. Vanhuuseläkettä laskettaessa ne otetaan huomioon viimeistään

- lisäeläkkeen alkaessa, kun näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai sitä korkeampi
- 63-vuotiaana, kun henkilön eläkeikä on alle 63 vuotta
- TyEL:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeiässä, kun 13 §:n mukainen vapaakirjaeläke on alkanut ennen TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää
- lisäeläkkeen alkaessa, kun 13 §:n mukainen vapaakirjaeläke alkaa aikaisintaan TyEL:n mukaisessa alimman vanhuuseläkeiässä

Vanhuuseläkettä laskettaessa kansaneläkkeen pohjaosan puolikasta vastaava määrä otetaan huomioon varhennettuna eläkkeen alkamishetkeen. Varhennusvähennys on 0,5 %:a kuukaudessa jokaiselta kuukaudelta ennen 65 vuoden iän täyttämistä. Työkyvyttömyyseläkettä ja työkyvyttömyyseläkkeen jälkeen myönnettävää vanhuuseläkettä rajoitettaessa kansaneläkkeen pohjaosan puolikasta vastaavaa määrää ei varhenneta.

8.4.

Mikäli henkilön näiden sääntöjen mukainen lisäturvan vanhuuseläkeikä on alle 63 vuotta ja lakisääteiseen eläkkeeseen tehdään TyEL:n muuttamisesta annetun voimaantulolain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukainen varhennusvähennys ja hänen vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 6 §:n mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alussa, rajoitushetki siirtyy 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta yhtä monta kuukautta kuin henkilö on lykännyt eläkkeelle jäämistä 6 §:n mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua myöhemmäksi. Lisäeläke rajoitetaan kuitenkin viimeistään TyEL:n 11 §:n mukaisessa henkilön oman ikäluokan alimmassa vanhuuseläkeiässä.

Jos eläkesäätiössä vakuutettu henkilö lykkää lisäeläkkeelle jäämistä, näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämiskuukauden jälkeen karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista eläkettä ei vähennetä lisäeläkkeestä siltä osin, kun jatkopalveluaikaa ei ole huomioitu lisäeläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi näiden sääntöjen 4 § 7 momentin mukaisesti. Siltä osin kuin lakisääteistä eläkettä on karttunut näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän jälkeen, mutta ennen 1.1.2017, lakisääteinen eläke huomioidaan lisäeläkkeen laskennassa, ellei 31.12.2016 voimassa olleissa säännöissä toisin säädetä.

Tätä momenttia ei sovelleta näiden sääntöjen 13 §:n mukaista vapaakirjaa rajoitettaessa.

8.5.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon

- ilman TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukaista ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä
- ilman TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta.

8.6.

Tehtäessä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä vuonna 1953 tai sen jälkeen syntyneille katsotaan TyEL:n mukaisen vanhuuseläkkeen osa-aikaeläkkeen ajalta karttuvan 0,75 prosenttia ansionalenemasta.

8.7.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon:

- 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä siltä osin kuin sitä on karttunut enemmän kuin 1,9 prosenttia vuodessa ajalta ennen 1.1.2017.
- 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä. Kuitenkin 13 §:n mukaista kokonaisvapaakirjaeläkettä rajoitettaessa otetaan huomioon 13 §:n 2 momentin mukaiseen vapaakirjaeläkkeen alkamishetkeen mennessä ansaitut 1 ja 2 momentin mukaiset eläkkeet

Lisäksi edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään vuoden jatkuneeseen, muuhun kuin edellä 1 § 2 momentin osakasluettelossa mainitun osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa, 1.1.2005 edeltävältä ajalta karttunutta lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut 1.1.2005 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.

8.8.

Mikäli henkilön näiden sääntöjen mukainen lisäturvan vanhuuseläkeikä on alle 63 vuotta ja hän siirtyy näiden sääntöjen mukaiselle vanhuuseläkkeelle eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta, lisäeläkkeen rinnalla 63 vuoden iän täyttämiskauden loppuun mennessä karttunut lakisääteinen työeläke vähennetään lisäeläkkeestä 63 vuoden iässä näiden sääntöjen mukaisesti

8.9.

Näiden sääntöjen mukaista vanhuuseläkettä ei lakkauteta, tai sen määrä tarkisteta työhönpaluuhetkellä, jos henkilö palaa lisäeläkkeen rinnalla tekemään töitä eläkesäätiön kuuluvan osakkaan tai muun työnantajan palvelukseen. Lisäeläkkeen rinnalla tehtävästä työstä ansaittavan lakisääteisen eläkkeen rajoittamisen osalta noudatetaan, mitä näiden sääntöjen 8 §:ssä on todettu.

8.10.

Eläkesäätiöstä suoritettavan eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin 2 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan. Eläkkeen määrää ei myöskään vähennetä sen vuoksi, että 2 momentissa mainittuun työkyvyttömyyseläkkeeseen tehdään TyEL 81 §:n mukainen kertakorotus.

8.11.

Jos eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen, tai korvaukseen, tai etuus lakkaa, taikka se muuttuu muusta kuin 9 tai 10 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava eläke on tarkistettava. Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan tällöin 15 §:n mukaisesti.

8.12.

Edellä 8 §:n momenteissa 1 ja 2 huomioon otettavan ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen määrää ei myöhemmissä eläkesäätiön vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkepäätöksissä muuteta.

8.13.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut TyEL:n 3 §:n 2 momentin mukaiset julkisten alojen eläkelakien mukaiset eläkkeet otetaan rajoituksessa huomioon muuntokertoimella 1,106 pienennettynä (ns. normeeraus) ja yhteensovittuna (ns. modifiointi), jos edellä mainittu muuntaminen tai vähentäminen on vaikuttanut niiden määrään rajoitushetkellä.

8.14.

Edellä 1 ja 2 momentissa otetaan lisäksi huomioon Kemijoki Oy:n Eläkesäätiön vapaa-kirjaan perustuva eläke, jonka henkilö saa tai johon hänellä olisi oikeus, niiden henkilöiden osalta, jotka ovat olleet vakuutettuina näiden sääntöjen 3 §:n 4 momentin perusteella.

PERHE-ELÄKE

9 §

9.1.

Edunsaajalla tarkoitetaan eläkesäätiössä vakuutettuna olevan henkilön, vanhuus- varhennetun vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton ennen kuin oli täyttänyt näiden sääntöjen 6 §:n mukaisen eläkeiän, ja 18 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.

9.2.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntyntä lasta, johon nähden vakuutetun tai eläkkeen saajan elatusvelvollisuudesta on oikeuden päätös tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut.

9.3.

Leskellä on oikeus leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,

1. jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa tai
2. jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja mainitun pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta tai
3. jos leski ennen 1.7.1990 oli täyttänyt 40 vuotta ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta tai
4. jos leski ennen 1.7.1990 oli täyttänyt 40 vuotta ja oli ollut 1.7.1990 avioliitossa edunjättäjän kanssa ja avioliitto edunjättäjän kuollessa oli jatkunut vähintään kolme vuotta.

9.4.

Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen

1. 3 momentin 1 kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen tai
2. jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta lähtien on ollut näiden sääntöjen mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä tai
3. jos edunjättäjä, ennen kuin avioliiton solmimisesta on kulunut yksi vuosi, kuolee tautiin, jota hän on sairastanut jo avioliittoa solmittaessa tai
4. jos leskellä on aikaisemman avioliiton perusteella oikeus saada TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesääntöjen mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä.

9.5.

Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ollut täyttänyt 18 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapselle maksetaan lapseneläkettä aina lapsen oman vanhemman jälkeen.

Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti.

9.6.

Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.

9.7.

Oikeus leskeneläkkeen saamiseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen vuotuisen leskeneläkkeensä kaksinkertainen määrä.

9.8.

Jos toimintapiiriin kuuluneen henkilön eläkkeen tai vapaakirjan perusteena oleva työsuhde on päättynyt ennen 1.12.1997, edellä momentissa 1 tarkoitettuna leskenä pidetään ainoastaan miespuolisen edunjättäjän leskeä.

10 §

10.1.

Eläkesäätiössä vakuutetun henkilön tai 6 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen ja 6a §:n mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen taikka 7 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua suoritetaan hänen 9 §:ssä tarkoitetuille edunsaajilleen perhe-eläkettä.

10.2.

Mikäli edunsaajana on leski tai leski ja lapsia on perhe-eläkkeen suuruus edunjättäjän 1 momentissa tarkoitettua eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 8 §:n mukaisesti ja josta ei ole tehty 6a §:n 2 momentissa mainittua varhennusvähennystä ja jota ei ole korotettu 7 §:n 4 momentissa tarkoitettulla kertakorotuksella

- 6/12, jos edunsaajana on pelkästään leski,
- 10/12, jos edunsaajina ovat leski ja yksi lapsi ja
- 12/12, jos edunsaajina ovat leski ja kaksi tai useampia lapsia.

10.3.

Mikäli edunsaajina on ainoastaan lapsia, on perhe-eläkkeen suuruus edunjättäjän 1 momentissa tarkoitettua eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 8 §:n mukaisesti eikä korotettu 7 §:n 4 momentin mukaisella kertakorotuksella

- 4/12, jos lapsia on vain yksi,
- 7/12, jos lapsia on kaksi,
- 9/12, jos lapsia on kolme ja
- 10/12, jos lapsia on neljä tai useampia.

10.4.

Jollei edunjättäjä saanut 1 momentissa mainittua eläkettä tai hän sai 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan

siten kuin se olisi laskettu, jos edunjättäjä olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi.

10.5.

Tämän pykälän mukaisesti rajoitettua perhe-eläkettä korotetaan TyEL 81 §:n mukaisella kertakorotuksella.

PERHE-ELÄKKEEN RAJOITTAMINEN

11 §

11.1.

Näiden sääntöjen 10 §:n mukaan määräytyvästä perhe-eläkkeestä vähennetään edellä 4 §:n 2, 4, 5, 6, 7 ja 8 momentissa tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan

1) työ- ja virkasuhteeseen perustuvat TEL:n, LEL:n, TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016), JuEL:n, Julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016), MEL:n, merimieseläkelain voimaannosta annetun lain (1291/2006) ja merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) mukaiset perhe-eläkkeet, sekä ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavat perhe-eläkkeet, kun tulevan ajan osalta karttuva eläke lasketaan TyEL:n mukaiseen alimpaan eläkeikään Jos edellä mainittua vanhuuseläkeikää ei ole vahvistettu, tulevaa aikaa laskettaessa TyEL:n mukaisena vanhuuseläkeikänä pidetään henkilön oman ikäluokan lähimmälle ikäluokalle säädettyä TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää. Edellä mainitut eläkkeet ja etuudet otetaan huomioon ilman

- TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä
- TyEL 88–91 §:n mukaista vähentämistä (lesken eläkkeen vähentäminen)
- TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta
- TyEL 82 §:n mukaista elinaikakerrointa ja
- TEL:n 8 §:n mukaista yhteensovitusta, mikäli rajoituksessa huomioon otettava eläke on laskettu TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti

11.2.

Edellä 1 momentin mukaisesti vähennettyä perhe-eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä samaan eläketapahtumaan perustuvan

- 1) ilman TyEL 88–91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän TEL:n, LEL:n, TaEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006) mukaisen perhe-eläkkeen,
- 2) laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88–91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän perhe-eläkkeen,
- 3) TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88–91 §:ä vastaavaa leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvän perhe-eläkkeen,
- 4) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettavan ammatillisen, edunjättäjän omaan työhön perustuvan perhe-eläkkeen,
- 5) työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) perusteella suoritettavan perhe-eläkkeen,
- 6) liikennevakuutuslain (460/2016) mukaisen jatkuvan korvauksen,
- 7) potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetyn korvauksen,
- 8) raideliikennevakuutuslain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan perhe-eläkkeen edunsaajalle tai hänen sijaansa tulleelle taholle sekä
- 9) edunjättäjän tullessa vakuutetuksi työnantajan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- ja virkasuhteeseen perustuvien, ilman TyEL 88–91 §:ä vastaavaa leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvien perhe-eläkkeiden,

kanssa on enintään 10 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti laskettava määrä 8 §:n 2 momentin mukaisesta enimmäismäärästä.

11.3.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta edunjättäjän työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä siltä osin, kuin sitä on karttunut enemmän kuin 1,9 prosenttia vuodessa ajalta ennen 1.1.2017.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa edunjättäjän eläkettä. Kuitenkin 13 §:n mukaiseen kokonaisvapaakirjaan

perustuvaa perhe-eläkettä rajoitettaessa otetaan huomioon edunjättäjän 13 §:n 2 momentin mukaiseen vapaakirjaeläkkeen alkamishetkeen mennessä ansaitut 1 ja 2 momentin mukaiset eläkkeet.

Mikäli perhe-eläke myönnetään näiden sääntöjen mukaisella lisäeläkkeellä olleen edunjättäjän jälkeen, perhe- eläkettä rajoitettaessa 1 ja 2 momentin mukaisen eläkkeen tulevan ajan karttuma otetaan huomioon saman karttumaprosentin mukaisesti, kuin se on otettu huomioon edunjättäjän omassa eläkkeessä.

11.4.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon:

- vähintään vuoden jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa, 1.1.2005 edeltävältä ajalta karttunutta lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut 1.1.2005 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon ilman:

- TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukaista ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä
- TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta.

11.5.

Mikäli perhe-eläke myönnetään 31.12.2016 voimassa olleen TyEL:n mukaisella osaaikaeläkkeellä olleen vuonna 1953 tai sen jälkeen syntyneen edunjättäjän jälkeen, perhe- eläkettä rajoitettaessa 1 ja 2 momentin mukaiseen eläkkeeseen sisällytetään laskennallinen 0,75 prosentin mukainen karttuma ansionalenemasta kuten se on otettu huomioon edunjättäjän omassa eläkkeessä.

11.6.

Mikäli edunjättäjän näiden sääntöjen mukainen lisäturvan vanhuuseläkeikä on ollut alle 63 vuotta ja edunjättäjä on lykännyt lisäeläkkeelle jäämistä, näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämiskuukauden jälkeen karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista perhe-eläkettä ei vähennetä lisäeläkkeestä siltä osin, kun jatkopalveluaikaa ei ole huomioitu lisäeläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi näiden sääntöjen 4 § 7 momentin mukaisesti, mikäli vastaavalta ajalta karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista vanhuuseläkettä ei ollut vähennetty edunjättäjän vanhuuseläkkeestä.

Tätä momenttia ei sovelleta näiden sääntöjen 13 §:n mukaiseen vapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä rajoitettaessa.

11.7.

Jos näiden sääntöjen mukaisina edunsaajina on vain lapsia, otetaan edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja rajoituksia tehtäessä huomioon vain lasten samaa perhe-eläke.

11.8.

Eläkesäätiöstä suoritettava perhe-eläke jakaantuu lesken ja lasten kesken seuraavasti:

- lesken osuus on 36/60 ja lapsen osuus 24/60, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi,
- lesken osuus on 25/60 ja lasten osuus 35/60, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta,
- leskenosuus on 15/60 ja lasten osuus 45/60, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta sekä
- lesken osuus on 10/60 ja lasten osuus 50/60, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

Lasten eläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.

11.9.

Jos edunsaajien lukumäärässä tapahtuu muutoksia, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

11.10.

Edellä 11 §:n momenteissa 1 ja 2 huomioitavan ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan perhe-eläkkeen määrää ei myöhemmissä eläkesäätiön perhe-eläkepää-töksissä muuteta.

11.11.

Edellä 1 ja 2 momentissa otetaan huomioon Kemijoki Oy:n Eläkesäätiön vapaakirjaan perustuva perhe-eläke, jonka henkilö saa tai johon hänellä olisi oikeus, jos edunjäittäjä on työsuhteessa ollessaan ollut vakuutettuna näiden sääntöjen 3 §:n 4 momentin perusteella.

11.12.

Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin 1 ja 2 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan. Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei myöskään vähennetä sen vuoksi, että lakisääteiseen perhe-eläkkeeseen tehdään TyEL 81 §:n mukainen kertakorotus.

11.13.

Jos perhe-eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 1 ja 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen, korvaukseen tai mainittu etuus lakkaa, taikka se muuttuu muusta syystä kuin edellä 12 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava perhe-eläke on tarkistettava. Eläkepalkka tarkistetaan tällöin 14 §:n mukaisesti.

11.14.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siten kuin edunsaajat ja perhe-eläkkeen määrä määräytyisivät 31.12.2021 voimassa olleiden TyEL:n ja TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa mainittujen lakien mukaisesti.

11.15.

Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei tarkisteta 1 ja 2 momentin mukaisesti, kun leskeneläke päättyy määräaikaisena TyEL 60 § 1 momentin 1 kohdan perusteella.

RINNAKKAISIA TYÖSUHTEITA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

11a §

11a.1

Mikäli vakuutettuna oleva henkilö on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa edellä 1 §:n 2 momentin osakasluettelossa mainittuihin osakkaisiin, noudatetaan sen estämättä mitä muualla näissä säännöissä on määrätty tässä pykälässä olevia määräyksiä.

11a.2

Jos eläkesäätiössä vakuutettu on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, lasketaan eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika 4 §:stä poiketen niin kuin hän olisi ollut samanaikaisesti vain yhden työnantajan palveluksessa.

11a.3

Jos eläkesäätiössä vakuutettu on välittömästi ennen eläketapahtumaa ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, käytetään eläkkeen perusteena sitä palkkaa, joka saadaan, kun kustakin työsuhteesta erikseen näiden sääntöjen 5 §:n mukaan määräytyvät palkat lasketaan yhteen. Jos näin saatu eläkkeen perusteena käytettävä palkka on olennaisesti korkeampi kuin se palkkataso, jota voidaan pitää henkilön vakiintuneena palkkatasona, voidaan eläkkeen perusteena käytettävää palkkaa alentaa vastaamaan vakiintunutta tasoa.

11a.4

Rajoitettaessa eläkettä edellä 8 §:n 1 ja 2 momentin ja 11 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti vähennetään edellä 1 §:n 2 momentissa mainittujen osakkaiden työsuhteisiin perustuvat TyEL:n mukaiset eläkkeet.

HAUTAUSAVUSTUS

12 §

12.1.

Hautausavustuksena maksetaan eläkesäätiössä vakuutetun henkilön kuoltua hänen 5 §:n mukainen eläkkeen perusteena oleva kuukausipalkkansa taikka 6 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen ja 6a §:n mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen tai 7 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua edunjättäjän viimeksi saama kuukausieläke. Jos työkyvyttömyyseläke on myönnetty osaeläkkeenä, maksetaan hautausavustuksena osaeläkettä vastaava täysi työkyvyttömyyseläke.

Hautausavustuksen vähimmäismäärä on 2 000 euroa vuoden 2005 indeksitasossa. Vähimmäismäärä tarkistetaan kuolinpäivän tasoon TyEL 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella (80/20). Kun edunjättäjä on jäänyt näiden sääntöjen mukaiselle lisäeläkkeelle, vähimmäismäärää tarkistetaan siitä eteenpäin kuolinpäivään asti TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä (20/80).

12.2.

Hautausavustuksen perusteena olevalla eläkkeellä tarkoitetaan sellaista eläkettä, josta on tehty 6a §:n 2 momentin mukaiset vähennykset ja josta ei ole tehty näiden sääntöjen 8 §:ssä tarkoitettuja vähennyksiä.

12.3.

Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.

VAPAAKIRJAOIKEUS

13 §

13.1.

Jos eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde päättyy työnantajan puolelta tapah-
tuneen irtisanomisen johdosta ennen näiden sääntöjen mukaisen eläkeoikeuden alka-
mista hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen
vanhuuseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärät
lasketaan 2, 3 ja 4 momentin mukaisesti.

Vapaakirjaoikeutta ei ole varhennettuun vanhuuseläkkeeseen, työkyvyttömyyseläkkeeseen eikä hautausavustukseen.

Oikeutta vapaakirjaan ei kuitenkaan ole henkilöllä, jonka työsuhteen työnantaja on purkanut työsopimuslain (55/2001) 8 luvussa mainitulla perusteella.

13.2.

Vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen maksaminen alkaa seuraavasti:

- Jos näiden sääntöjen 6 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 60 vuotta, vanhuuseläkkeen alkamishetki siirtyy siten, että vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan kolme vuotta ennen henkilön oman ikäluokkansa TyEL 11 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää.
- Jos näiden sääntöjen 6 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi, ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on sama kuin näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä, näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan henkilön oman ikäluokkansa TyEL 11 §:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeikässä.
- Jos näiden sääntöjen 6 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi, ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on korkeampi kuin näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä, näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkkeen alkamishetki siirtyy siten, että vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan henkilön oman ikäluokkansa TyEL 11 §:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeikässä.

- Jos näiden sääntöjen 6 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on alempi kuin näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä, näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan näiden sääntöjen mukaisessa eläkeiässä.

Vapaakirjaan perustuvan perhe-eläkkeen maksaminen alkaa aikaisintaan siitä hetkestä, jolloin vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen maksaminen olisi alkanut.

Jos henkilö lakkaaolemasta vakuutettuna eläkesäätiössä, kun hän on siirtynyt 31.12.2016 voimassa olleen TyEL:n mukaiselle osa-aikaeläkkeelle, hän säilyttää 6.1 ja 6.3 kohdan mukaisen vanhuuseläkeikänsä, jos hänen työsuhteensa eläkesäätiön osakkaaseen jatkuu katkeamatta vanhuuseläkkeelle jäämiseen asti.

Edellä 6 §:n mukaiseen vanhuuseläkeikään viitattaessa noudatetaan lisäksi 13 §:n 7 ja 8 momentin mukaisia määräyksiä

Eläkkeen määrä saadaan kaavasta $t / n \times E$, missä

t = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä tai osa- aikaeläkkeen alkaessa, kuitenkin korkeintaan 396 kuukautta

n = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä 6 §:n mukaiseen eläkeiän täyttämiskauden loppuun laskettuna, kuitenkin korkeintaan 396 kuukautta.

E = 6 §:n mukaan laskettu rajoittamaton kokonaisvanhuuseläke, jonka henkilö 6 §:n mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämiskauden loppuun saakka palveltuaan olisi saanut. Eläkettä laskettaessa käytetään eroamishetkeä vastaavaa 5 §:n mukaista palkkaa tai, jos henkilöllä on ollut rinnakkaisia työsuhteita, 11a §:n 3 momentin mukaista palkkaa.

Perhe-eläkkeen perusteena olevan vapaakirjan määrä leskelle ja vähintään kahdelle lapselle on edunjättäjän vanhuuseläkettä varten lasketun vapaakirjan suuruinen.

13.3.

Edellä 2 momentin mukaisesti laskettua vapaakirjaeläkkeen määrää rajoitetaan 8 §:n ja 11 §:n mukaisesti. Jos vakuutettuna olleelle henkilölle tai hänen edunsaajilleen myönnetään 8 §:ssä tai 11 §:ssä mainittu eläke, jossa eläkkeeseen oikeuttavana aikana otetaan työnantajan työsuhteen osalta huomioon myös tuleva aika, huomioidaan nämä eläkkeet vapaakirjaeläkettä rajoitettaessa sen suuruisina kuin ne ovat, kun tulevan ajan osalta karttuva eläke lasketaan 1,5 %:n vuotuisen karttuman mukaan.

13.4.

Jos eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde päättyy ennen eläkkeeseen oikeuttavaa eläketapahtumaa muussa kuin edellä 1 momentissa tai 13a §:n 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, menettää hän sekä hänen edunsaajansa oikeuden eläkkeeseen eikä heillä muutoinkaan ole oikeutta säätiön varoihin, paitsi näiden sääntöjen 33 §:ssä mainituissa tapauksissa.

13.5.

Vapaakirjan saanut henkilö ei voi palata eläkesäätiössä vakuutetuksi.

13.6.

Mitä edellä tässä pykälässä on sanottu, sovelletaan vastaavasti 7 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajaan, jolla on yhteensä vähintään 10 edellä 1 momentissa tarkoitettua palvelusvuotta ja jonka oikeus 7 §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen ennen vanhuuseläkeiän saavuttamista parantuneen terveydentilan vuoksi lakkaa.

13.7.

Jos ryhmään 2 kuuluvan henkilön työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin ryhmään 4 kuuluvaa henkilöä koskevien määräysten mukaisesti.

13.8.

Jos ryhmään 3 kuuluvan henkilön työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin ryhmään 1 kuuluvaa henkilöä koskevien määräysten mukaisesti.

13.9.

Tämän pykälän 1 momenttia sovelletaan tässä muutetussa muodossa henkilöihin, jotka ovat lakanneet olemasta vakuutettuina eläkesäätiössä 1.4.2001 tai sen jälkeen.

13.10.

Ennen 1.1.2017 myönnettyjen vapaakirjojen osalta vanhuuseläkkeen maksamisen osalta noudatetaan edellä 2 momentissa mainittua eläkkeen alkamishetkeä, vaikka vapaakirjailmoituksessa olisi todettu eläkkeen alkamishetkeksi alempi ikä. Mikäli oikeus vapaakirjaan perustuvaan vanhuuseläkkeeseen on alkanut viimeistään 1.1.2017, vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen alkamishetki määräytyy 31.12.2016 voimassa olleiden sääntöjen mukaan.

13.11.

Näiden sääntöjen 3 §:n 4 momentin perusteella vakuutettuna olevan henkilön oikeus vapaakirjaan määräytyy 31.12.2015 voimassa olleiden Kemijoki Oy:n Eläkesäätiön sääntöjen 13 §:n mukaisesti. Vapaakirjaeläkkeen maksaminen alkaa siitä ajankohdasta, jolloin henkilö täyttää tai olisi täyttänyt näiden sääntöjen 6 §:n 1 momentin mukaisen vanhuuseläkeiän. Vapaakirja lasketaan näiden sääntöjen 13 §:n mukaisesti.

YRITYSJÄRJESTELY JA LIIKKEENLUOVUTUS

13a §

13a.1

Jos eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde säätiöön jäävään osakkaaseen päättyy

- yritysjärjestelyjen,
- liiketoiminnan muutosten tai
- muiden näihin rinnastettavien syiden vuoksi ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa

ja henkilön työnantaja sitä puoltaa, henkilö ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden

- 6 §:n vanhuuseläkkeeseen,
- 7 §:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen ja
- 9 §:n mukaiseen perhe-eläkkeeseen

saamalla euromääräisen vapaakirjan, jonka eläkemäärä lasketaan 2–5 momentin mukaisesti. Jos järjestely toteutetaan vakuutustoiminnan osan luovutuksena, vastaava vapaakirja tulee järjestää vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa.

13a.2

Edellä 1 momentissa tarkoitetun vapaakirjan määrä lasketaan kaavasta $t / n \times E$, missä:

- t = liikkeentoiminnan muutoshetkeen mennessä kertynyt eläkkeeseen oikeuttava aika,
- n = eläkkeeseen oikeuttava aika laskettuna eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun ja
- E = 6 ja 8 §:n mukaan laskettu ja rajoitettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun palveltuaan olisi saanut tai 7 ja 8 §:n mukaan laskettu ja rajoitettu työkyvyttömyyseläke, jonka hän liikkeentoiminnan muutoshetkellä työkyvyttömäksi tullessaan olisi saanut Vanhuuseläkevapaakirja sisältää sekä määräaikaisen että elinikäisen eläkeosan. Vapaakirjaa määrättäessä eläkepalkka lasketaan 5 §:n mukaisesti liiketoiminnan muutoshetkelle.

Perhe-eläkkeen perusteena olevan vapaakirjan määrä leskelle ja vähintään kahdelle lapselle on edunjäntäjän vanhuuseläkettä varten lasketun vapaakirjan suuruinen, jos edunjäntäjä on saanut vapaakirjaan perustuvaa eläkettä yksinomaan vanhuuseläkkeenä. Muussa tapauksessa perhe-eläkkeen perusteena olevan vapaakirjan määrä on yhtä suuri kuin em. työkyvyttömyyseläkettä varten lasketun vapaakirjan määrä.

13a.3

Muilta osin tämän pykälän tarkoittamaan vapaakirjaan ja eläkkeiden ja etuuksien rajoittamiseen noudatetaan soveltuvin osin näiden sääntöjen määräyksiä.

13a.4

Työsuhteen päättyessä 13a §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ei sovelleta 13 § 6 ja 7 momentteja, vaan tasa-arvoistamisen yhteydessä valittu eläkeikä säilyy.

13a.5

Näiden sääntöjen 6 § 3 momentissa tarkoitetuilla henkilöillä vapaakirja lasketaan liiketoiminnan muutoshetkellä 60 vuoden eläkeikää vastaavana niillä työntekijöillä, joilla vaadittu 15 vuoden keskeytymätöntä kolmivuorotyötä koskeva ehto liiketoiminnan muutoshetkellä jo täyttyy sekä niillä työntekijöillä, jotka liiketoiminnan muutoshetkellä tekevät kolmivuorotyötä, ja joilla vaadittavien ehtojen on mahdollista myöhemmin täytyä.

VAKUUTUSTOIMINNAN SIIRROSSA TULLEIDEN ELÄKETURVAN EHDOT

14 §

14.1.

Neste Oil Eläkesäätiöstä 30.6.2005 eläkesäätiössävakuutetuiksi vakuutustoiminnan luovutuksen yhteydessä siirtyneiden henkilöiden eläketurva määräytyy 14a – 14q §:n perusteella. Neste Oil Eläkesäätiöstä 30.6.2005 siirtyneiden osalta vakuutettujen piiri on ollut suljettu 31.12.1993 lähtien.

Neste Oy

14a §

14a.1

Eläkesäätiössä vakuutettuna olevat henkilöt määräytyvät 30.6.2005 voimassa olleiden Neste Oil Eläkesäätiön sääntöjen perusteella.

14a.2

Eläkesäätiössä vakuutetut työntekijät jakautuvat eri ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä 1N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain (1038/1997) 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 2N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 3N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60 vuotta.

Ryhmä 4N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60 vuotta.

Ryhmä 5N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentin ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60 vuotta.

Ryhmä 6N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentin ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60

vuotta.

Ryhmä 7N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentin ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 8N

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 5 §:n 2 momentin ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika

14b §

14b.1

Palvelusajaksi katsotaan koko se aika, jonka eläkesäätiössä vakuutettuna oleva henkilö on 20 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa erässä työsuhhteessa osakkaaseen, Neste Oil Eläkesäätiöön ennen 1.7.2005 kuuluneen työnantajan tai 3 §:n 1 momentissa mainittuun ulkomaiseen tytär- tai osakkuusyriytykseen. Palvelusajaksi luettaan myös aika, jona vakuutettu henkilö on:

- saanut eläkesäätiön työkyvyttömyyseläkettä
- ollut 20 vuotta täytettyään reserviläisenä tai varareserviläisenä puolustusvoimien palveluksessa
- ollut vapautettuna työstä työnantajan määräämiä tai hyväksymiä opintoja varten
- ollut vuorotteluvapaalla
- työnantajan hyväksymän julkisen tehtävän vuoksi estyneenä hoitamasta tointaan tai työtään
- ollut oikeutettu sairausvakuuslain mukaiseen päivä-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaan
- ollut oikeutettu TyEL:n mukaiseen kuntoutusrahaan

Eläkeiän täyttämisen jälkeen mahdollisesti palveltua aikaa ei oteta huomioon eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa.

Palvelusajaksi katsotaan myös koko se aika, jonka vakuutettu henkilö on 20 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa erässä:

- valtion
- valtion laitoksen tai
- sellaisen työnantajan palveluksessa, jossa valtiolla on osake-enemmistö ja
- jonka hän on sodan aikana palvellut asevelvollisena, reserviläisenä tai varareserviin kuuluvana.

Eläkesäätiössä vakuutettuina säilyvät ne eläkesäätiössä vakuutetut henkilöt, jotka työnantajan lähettämänä työskentelevät määräajan ns. lähetetyn työntekijän asemassa työnantajan ulkomaisen tytär- tai osakkuusyriytyksen palveluksessa, ja tämä ulkomaisen tytäryhtiön palveluksessa työskentelyaika luetaan eläkesäätiön eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi riippumatta siitä, kuuluuko työntekijä sinä aikana Suomen lakisääteisen työeläkejärjestelmän piiriin vai ei. Palvelusaika lasketaan siten kuin 31.12.2004 voimassa olleessa TEL:ssä ja työntekijäin eläkeasetuksessa on säädetty.

Jo vakuutettuna oleva henkilö on oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen, palvelusajaksi ei lueta aikaa, jona hän samanaikaisesti on työsuhteessa työnantajaan.

14b.2

Työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän välinen aika (jäljempänä tuleva aika) 14h.2 §:n mukaisesti, ei kuitenkaan siinä tapauksessa, jos näiden sääntöjen mukainen työkyvyttömyyseläke on myönnetty henkilölle myönnetyn TyEL 53 a §:n tai MEL:n 53 a §:n mukaisen työura-eläkkeen perusteella.

14b.3

Edellä mainittuun Ryhmään 3N tai Ryhmään 5N kuuluvan työntekijän eläkettä laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon hänen palvelusaikaansa ennen 1.1.1994.

14b.4

Eläkesäätiön hallituksella on oikeus hyväksyä palvelusajaksi joko kokonaan tai osaksi se aika, jonka osastossa vakuutettuna oleva on 20 vuotta täytettyään ollut sellaisessa työssä tai toimessa, josta voidaan katsoa olevan etua hänen toimensa tai tehtävänsä hoitamislle.

Rinnakkaiset työsuhteet

14c §

14c.1

Mikäli vakuutettuna oleva henkilö on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa 14b.1 §:n mukaisiin työnantajiin, noudatetaan sen estämättä, mitä muualla näissä säännöissä on määrätty, tässä pykälässä olevia määräyksiä.

14c.2

Jos vakuutettu henkilö on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, lasketaan eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika 14b §:stä poiketen niin kuin hän olisi ollut samanaikaisesti vain yhden työnantajan palveluksessa.

14c.3

Jos vakuutettu on välittömästi ennen eläketapahtumaa ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, käytetään eläkkeen perusteena sitä palkkaa, joka saadaan, kun kustakin työsuhteesta erikseen näiden sääntöjen 14d §:n mukaan määräytyvät palkat lasketaan yhteen. Jos näin saatu eläkkeen perusteena käytettävä palkka on olennaisesti korkeampi kuin se palkkataso, jota voidaan pitää henkilön vakiintuneena palkkatasona, voidaan eläkkeen perusteena käytettävää palkkaa alentaa vastaamaan vakiintunutta tasoa.

14c.4

Rajoitettaessa eläkettä 14j §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 14k §:n 1 momentin mukaisesti vähennetään 14c §:n 2 momentissa mainittujen työnantajien työsuhteisiin perustuvat TyEL:n mukaiset peruseläkkeet.

Eläkepalkka

14d §

14d.1

Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvan 31.12.2004 voimassa olleen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Jos henkilö on ollut useamassa kuin yhdessä työsuhteessa työnantajaan, käytetään eläkkeen perusteena olevana palkkana viimeisen työsuhteen TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Jos säätiöön kuuluvalla on ollut peräkkäisiä työsuhteita säätiöön kuuluviin osakkaisiin, määräytyy eläkkeen perusteena käytettävä palkka viimeisen työsuhteen perusteella. Ulkomaantyössä eläkepalkka määräytyy ulkomaankomennussopimuksessa sovitun TEL/TyEL-palkan perusteella.

14d.2

Jos henkilö on viimeisen työsuhteensa aikana ollut 31.12.2016 voimassa olleen TyEL:n tai TyELVPL (396/2006) 27 §:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä, lasketaan 1 momentista poiketen eläkkeen perusteena oleva palkka kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu ja näiden sääntöjen 15 §:n mukaisesti tarkistettu eläkkeen perusteena oleva palkka mainittuun jaksoon sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien yhteismäärällä. Viimeisessä työsuhdejaksossa otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika ja perhe-eläkettä laskettaessa aika edunjättäjän kuolinhetkestä eläkeikään.

14d.3

Jos työntekijän ansiot vähintään kolme vuotta jatkuneessa työsuhteessa ovat muutoin kuin tilapäisesti alentuneet vähintään yhdellä neljänneksellä tai nousseet vähintään yhdellä kolmanneksella muun kuin työkyvyttömyyden tai osa-aikaeläkkeen vuoksi eikä työajan muutosta ole tarkoitettu tilapäiseksi, katsotaan työntekijän muutoksen jälkeen työskentelevän uudessa työsuhteessa (entinen työsuhteen tekninen katkaisu). Tällöin eläkepalkka lasketaan 14d.2 mukaisesti. Työsuhteen ei katsota kuitenkaan välillä katkenneen, jos edellisessä virkkeessä tarkoitettu uuden työsuhteen alkamisesta ei ole kulunut kahta vuotta.

14d.4

Edellä 1 momentin mukaista eläkepalkkaa laskettaessa ei tehdä 31.12.2004 voimassa olleen TEL:n 2 §:n 7 momentin mukaista automaattista katkaisua.

14d.5

Eläkepalkka lasketaan 14d §:n 1 momentin mukaisesti eläkesäätiön eläkeiän täyttämiskauden loppuun kertyneistä ansioista. Tämän jälkeiset ansiot eivät vaikuta eläkepalkan määrään.

Vanhuuseläke

14e §

14e.1

Eläkeikä Ryhmässä 1N on 65 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 2N on 65 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 3N on 60 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 4N on 60 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 5N on 60 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 6N on 60 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 7N on 65 vuotta.
Eläkeikä Ryhmässä 8N on 65 vuotta.

14e.2

Oikeus vanhuuseläkkeeseen on jokaisella eläkesäätiössä vakuutetulla, jonka työsuhde on päätynyt hänen täytettyään eläkeiän, ja näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään eläkeiän.

14e.3

Johtavassa asemassa oleva henkilö, jolla on vähintään 2 vuotta vanhuuseläkkeeseen oikeuttavia palvelusvuosia ja jonka eläkkeelle siirtymisestä työnantaja on asianomaisen kanssa sopinut, on oikeutettu saamaan palvelusvuosiaan vastaavan vanhuuseläkkeen, mikäli hän on täyttänyt 60 vuotta. Tätä eläkettä ei varhenneta 14f §:n mukaisesti.

14e.4

Edellä mainittuihin Ryhmiin 1N, 2N, 7N ja 8N kuuluvan työntekijän vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, että hänelle on myönnetty TyEL:n ja MEL:n mukainen vanhuuseläke.

14e.5

Eläkeikä on 65 vuotta sellaisilla vakuutetuilla miehillä, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen 1.12.1997 tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella vapaakirjan.

14e.6

Eläkeikä on 60 vuotta sellaisilla vakuutetuilla naisilla, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on alkanut ennen 1.12.1997 tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella vapaakirjan.

14e.7

Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttää työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän, jollei 14j §:n mukaisesta rajoittamisesta tai 14 o §:n 1 momentista muuta johdu.

Jos henkilöllä olisi eläkeiän täyttäessään ollut oikeus näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, mutta työkyvyttömyyseläkettä ei ollut myönnetty, vanhuuseläkkeen määrä lasketaan sen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, johon henkilöllä olisi ollut oikeus.

Varhennettu vanhuuseläke

14f §

14f.1

Vanhuuseläke myönnetään hakemuksesta varhennettuna ennen eläkeiän täyttämistä, kuitenkin aikaisintaan sitä seuraavan kuukauden alusta, jona vakuutettuna oleva henkilö on täyttänyt 63 vuotta. Varhennetun vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että henkilölle on myönnetty TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyELMuutVPL:n (71/2016) MEL:n tai merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain (1291/2006) mukainen vanhuuseläke.

14f.2

Varhennetun vanhuuseläkkeen määrä ennen varhennusvähennystä lasketaan 14g §:n mukaisesti.

14f.3

Vanhuuseläkkeen määrää vähennetään 0,4 % jokaista kuukautta kohden, jolta varhennettua vanhuuseläkettä maksetaan ennen eläkeiän täyttämiskuukautta seuraavan kuukauden alkua.

14f.4

Näiden sääntöjen 14a §:n 2 momentissa mainittuihin Ryhmiin 2N tai 8N kuuluva työntekijä saa kuitenkin vähintään 14g §:n 5 momentissa tarkoitetun eläkkeen, joka on varhennettu näiden sääntöjen mukaisesti.

14f.5

Varhennetusta vanhuuseläkkeestä on muutoin voimassa, mitä vanhuuseläkkeestä on näissä säännöissä määrätty.

Vanhuuseläkkeen karttuminen

14g §

14g.1

Vanhuuseläkettä karttuu ryhmiin 1N, 2N, 3N, 4N, 7N, ja 8N kuuluville seuraavasti:

Ryhmään 1N kuuluvalla työntekijällä 2,2 prosenttia vuodessa,

Ryhmään 2N kuuluvalla työntekijällä 2,64 prosenttia vuodessa 31.12.1993 saakka ja 2,2 prosenttia vuodessa 1.1.1994 alkaen,

Ryhmään 3N kuuluvalla työntekijällä 2,64 prosenttia vuodessa 1.1.1994 alkaen,

Ryhmään 4N kuuluvalla työntekijällä 2,64 prosenttia vuodessa,

Ryhmään 7N kuuluvalla työntekijällä 2,2 prosenttia vuodessa, ja

Ryhmään 8N kuuluvalla työntekijällä 2,64 prosenttia vuodessa 31.12.1993 saakka ja 2,2 prosenttia vuodessa 1.1.1994 alkaen.

14g.2

Täyden vanhuuseläkkeen määrä on enintään 66 % Ryhmiin 1N, 2N, 3N, 4N, 7N ja 8N kuuluvan työntekijän 14d §:n mukaan lasketusta palkasta.

14g.3

Vanhuuseläkettä karttuu ryhmiin 5N ja 6N kuuluville seuraavasti:

Ryhmään 5N kuuluvalla työntekijällä 1.1.1994 alkaen 2,64 prosenttia vuodessa 30.11.1997 saakka ja 1,6 prosenttia vuodessa 1.12.1997 alkaen 53 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun saakka ja siitä lähtien 2,0 prosenttia vuodessa, ja

Ryhmään 6N kuuluvalla työntekijällä 2,64 prosenttia vuodessa 30.11.1997 saakka ja 1,6 prosenttia vuodessa 1.12.1997 alkaen 53 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun saakka ja siitä lähtien 2,0 prosenttia vuodessa.

14g.4

Täyden vanhuuseläkkeen määrä on enintään 60 % Ryhmiin 5N ja 6N kuuluvan työntekijän 14d §:n mukaan lasketusta palkasta.

14g.5

Ryhmiin 2N, 6N tai 8N kuuluva työntekijä saa kuitenkin vähintään sen suuruisen eläkkeen, joka hänelle oli karttunut 31.12.1993 alemmaa eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja joka on rajoitettu näiden sääntöjen mukaisesti. Jos ryhmiin 2N ja 8N kuuluva työntekijä jää varhennetulle vanhuuseläkkeelle ennen eläkeiän täyttämistä, saa hän kuitenkin eläkkeenä sen määrän, joka on mainittu edellisessä virkkeessä ja joka on varhennettu näiden sääntöjen mukaisesti.

14g.6

Ryhmiiin 3N tai 5N kuuluvalla työntekijällä on kuitenkin oikeus 62 vuoden iän täytettyään saada vähintään sen suuruinen vanhuuseläke, jonka hän saisi varhennettuna vanhuuseläkkeenä, jos kuuluisi Ryhmään 1N.

Työkyvyttömyyseläke

14h §

14h.1

Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on eläkesäätiössä vakuutetulla, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n tai MEL 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n tai MEL 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 53 a §:n tai MEL 53 a §:n perusteella myönnettyä työuraeläkettä. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on myös eläkesäätiössä vakuutetulla, joka on TyEL 35 §:n tai 44 §:n tai MEL 35 § tai MEL 44 §:n edellyttämällä tavalla työkyvyttön, mutta jolle ikänsä puolesta myönnetään TyEL:n tai MEL:n mukainen vanhuuseläke. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista on ollut vakuutettuna eläkesäätiössä. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt 14e §:ssä mainitun eläkeiän.

14h.2

Edellä 1 momentin kolmannessa virkkeessä tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa tuleva aika otetaan huomioon työkyvyttömyyden alkamisesta näiden sääntöjen mukaiseen eläkeikään saakka.

14h.3

Työkyvyttömyyseläkkeen kokonaiskarttumisprosentti lasketaan 14g §:n 1-4 momenttien mukaisesti.

14h.4

Jos henkilöllä on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työkyvyttömyyseläkkeen määrä on puolet edellä tarkoitetun täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

14h.5

Näiden sääntöjen 14j §:n mukaisesti rajoitettu työkyvyttömyyseläke korotetaan TyEL 81 §:n mukaisesti (kertakorotus).

Perhe-eläke

14i §

14i.1

Edunsaajalla tarkoitetaan vakuutetun henkilön tai vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton ennen kuin oli täyttänyt eläkeiän, ja 18 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.

14i.2

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta ja sellaista avioliiton ulkopuolella syntyntä lasta, johon nähden vakuutetun tai eläkkeensaajan elatusvelvollisuudesta on tuomioistuimessa päätetty tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut, sekä sellaista osastossa vakuutetun henkilön tai eläkkeensaajan 18 vuoden iän täyttäneitä lasta, joka ennen kuin hän on täyttänyt 21 vuotta, kykenemättä itseään ansiotuloilla elättämään vähintään seitsemän kuukauden ajan kalenterivuodessa, on saanut säännöllistä ja täyttä opetusta ammatti- tai oppikoulussa, korkeakoulussa tai muissa niihin verrattavissa oppilaitoksissa.

14i.3

Leskellä on oikeus leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,

- 1) jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa tai
- 2) jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja mainitun pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön mukaista taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta tai
- 3) jos leski ennen 1.7.1990 oli täyttänyt 40 vuotta ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta tai

jos leski ennen 1.7.1990 oli täyttänyt 40 vuotta ja oli ollut 1.7.1990 avioliitossa edunjättäjän kanssa ja avioliitto edunjättäjän kuollessa oli jatkunut vähintään kolme vuotta.

14i.4

Leskellä ei ole oikeutta leskeneläkkeeseen

- 1) 3 momentin 1)-kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen tai
- 2) jos edunjättäjä avioliiton solmimisesta lähtien on ollut näiden sääntöjen mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä tai
- 3) jos leskellä on aikaisemman avioliiton perusteella oikeus saada TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainittujen lakien, eläkesäännösten tai eläkesääntöjen mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä.

14i.5

Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ollut täyttänyt 18 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapselle maksetaan lapseneläkettä aina lapsen oman vanhemman jälkeen. Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti. Mikäli säätiöltä jo perhe-eläkettä saavan lapsen elossa oleva vanhempi on työnantajan palveluksessa ja myös tämä kuolee, maksetaan lapselle perhe-eläkettä ainoastaan sen eläkkeen perusteella, joka on suurempi.

14i.6

Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.

14i.7

Oikeus leskeneläkkeen saamiseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin on täyttänyt 50 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen yhtä vuotuista eläkettään vastaava määrä.

14i.8

Jos vakuutettuna olleen henkilön eläkkeen tai vapaakirjan perusteena oleva työsuhde on päättynyt ennen 1.12.1997, miehen jälkeen myönnettävä perhe-eläke lasketaan Ryhmiin 1N, 1F tai 1K kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti ja naisen jälkeen myönnettävä perhe-eläke Ryhmiin 4N, 4F tai 4K kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti.

14i.9

Vakuutetun henkilön tai 14e §:n ja 14g §:n mukaisen vanhuuseläkkeen ja 14f §:n mukaisen varhennetun vanhuuseläkkeen taikka 14h §:n mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen saajan kuoltua suoritetaan hänen tämän pykälän 1-7 momenteissa tarkoitetuille edunsaajilleen perhe-eläkettä.

14i.10

Mikäli edunsaajana on leski tai leski ja lapsia, on perhe-eläkkeen suuruus edunjättäjän 9 momentissa tarkoitettua eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 14k §:n mukaisesti eikä korotettu 14h §:n 5 momentin mukaisesti,

- 6/12, jos edunsaajana on pelkästään leski
- 10/12, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi ja
- 12/12, jos edunsaajina on leski ja kaksi tai useampia lapsia.

14i.11

Mikäli edunsaajina on pelkästään lapsia, on perhe-eläkkeen suuruus 9 momentissa tarkoitettua eläkkeestä, jota ei ole rajoitettu 14k §:n mukaisesti eikä korotettu 14h §:n 5 momentin mukaisesti,

- 4/12, jos lapsia on pelkästään yksi
- 7/12, jos lapsia on kaksi
- 9/12, jos lapsia on kolme
- 10/12, jos lapsia on neljä tai useampia

14i.12

Jollei edunjättäjä saanut 9 momentissa mainittua eläkettä, edunjättäjän eläkkeen määrä lasketaan siten kuin se olisi laskettu, jos hän olisi kuolinpäivänään tullut täyteen työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavassa määrin työkyvyttömäksi.

14i.13

14k §:n mukaisesti rajoitettua perhe-eläkettä korotetaan TyEL:n 81 §:n mukaisesti (kertakorotus).

Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen rajoittaminen

14j §

14j.1

Näiden sääntöjen 14 e §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä, 14 f §:n mukaisesta varhennetusta vanhuuseläkkeestä ja 14 h §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään 14 b §:ssä ja 14 c §:ssä tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työsuhteeseen perustuva TEL:n, LEL:n, MEL:n, TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (71/2016), JuEL:n, Julkisten alojen eläkelain voimaantulolain (82/2016), MEL:n, merimieseläkelain voimaantulolain (1291/2006) ja merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaantulolain (80/2016) mukaiset eläkkeet, sekä ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavat eläkkeet sen suuruusina kuin ne ovat, kun tulevan ajan

osalta karttuva eläke lasketaan TyEL:n mukaiseen alimpaan eläkeikään. Jos edellä mainittua vanhuuseläkeikää ei ole vahvistettu, tulevaa aikaa laskettaessa TyEL:n mukaisena vanhuuseläkeikänä pidetään henkilön oman ikäluokan lähimmälle ikäluokalle säädettyä TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää. Eläkkeet otetaan huomioon ilman:

- TyEL 92 §:n ja 93 §:n mukaista vähentämistä,
- TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja
- TyEL 82 §:n mukaista muuntamista

14j.2

Edellä 1 momentin mukaisesti vähennettyä eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä

- 1) ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulon (71/2016), TEL:n, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (jäljempänä LEL), taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijöiden eläkelain (jäljempänä TaEL) mukaisen vanhuus-, osa-aika-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- 2) laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän vanhuus-, osa-aika-, osittaisen varhennetun vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- 3) TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvän vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-, osa-aika-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeen,
- 4) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettavan ammatillisen, omaan työhön perustuvan eläkkeen
- 5) kansaneläkkeen pohjaosan puolikasta vastaavan määrän, sen suuruisena kuin se oli 31.12.1995 (37,34 euroa)
- 6) työtapaturma - ja ammattitautilain (459/2015) mukaisen päivärahan, tapaturmaeläkkeen ja kuntoutusrahan,
- 7) korvauksen saajan vamman johdosta liikennevakuutuslain (460/2016) perusteella tulevan jatkuvan korvauksen,
- 8) liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla myönnetyn ansionmenetykskorvauksen,
- 9) potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetyn, omaan vammaan perustuvan ansionmenetykskorvauksen tai eläkkeen,
- 10) raideliikennevakuutuslain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaansa tulleelle taholle sekä

- 11) henkilön tullessa vakuutetuksi työnantajan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- ja virkasuhteeseen perustuvien, ilman TyEL 81§:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvien vanhuus-, osittaisen varhennetun vanhuus-osa-aika-, työkyvyttömyys- ja työuraeläkkeiden

kanssa on 66 prosenttia 14d §:n mukaisesta eläkepalkasta. Ryhmiin 5N ja 6N kuuluvan työntekijän eläkettä rajoitettaessa käytetään rajoitusprosenttina 66 prosentin sijaan 60 prosenttia 14d §:n mukaisesta eläkepalkasta. Osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke on puolet edellä tarkoitetun ja rajoitetun täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

Mikäli rajoitusprosenttina on käytetty 31.12.2016 voimassa olleiden sääntöjen mukaista vähennettyä määrää, sitä ei muuteta, kun eläke lasketaan uudelleen tai työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi.

14j.3

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siitä lähtien, kun henkilö saa mainittuja etuuksia tai hänellä olisi ikänsä puolesta oikeus saada mainittuja etuuksia. Vanhuuseläkettä laskettaessa ne otetaan huomioon viimeistään

- lisäeläkkeen alkaessa, kun näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta, tai sitä suurempi
- 63-vuotiaana, kun henkilön eläkeikä on alle 63 vuotta
- TyEL:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeiässä, kun 14o §:n mukainen vapaakirjaeläke on alkanut ennen TyEL:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää
- lisäeläkkeen alkaessa, kun 14o.§:n mukainen vapaakirjaeläke alkaa aikaisintaan TyEL:n mukaisessa alimman vanhuuseläkeiässä

Vanhuuseläkettä laskettaessa kansaneläkkeen pohjaosan puolikasta vastaava määrä otetaan huomioon varhennettuna eläkkeen alkamishetkeen. Varhennusvähennys on 0,5 %:a kuukaudessa jokaiselta kuukaudelta ennen 65 iän täyttämistä. Työkyvyttömyyseläkettä ja työkyvyttömyyseläkkeen jälkeen myönnettävää vanhuuseläkettä rajoitettaessa kansaneläkkeen pohjaosan puolikasta vastaavaa määrää ei varhenneta.

14j.4

Mikäli henkilön näiden sääntöjen mukainen lisäturvan vanhuuseläkeikä on alle 63 vuotta ja lakisääteiseen eläkkeeseen tehdään TyEL:n muuttamisesta annetun voimaantulolain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukainen varhennusvähennys ja hänen vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin 14e §:n mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alussa, rajoitushetki siirtyy 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta yhtä monta kuukautta kuin henkilö on lykännyt eläkkeelle jäämistä 14e §:n 1 momentin mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua myöhemmäksi. Lisäeläke rajoitetaan kuitenkin viimeistään TyEL:n 11 §:n mukaisessa henkilön oman ikäluokan alimmassa vanhuuseläkeiässä. Edellä todettua ei sovelleta näiden sääntöjen 14 o §:n 2 momentin mukaista vapaakirjaa rajoitettaessa.

Jos eläkesäätiössä vakuutettuna oleva henkilö lykkää lisäeläkkeelle jäämistä, näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämiskuukauden jälkeen karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista eläkettä ei vähennetä lisäeläkkeestä. Siltä osin kuin lakisääteistä

eläkettä on karttunut näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän jälkeen, mutta ennen 1.1.2017, lakisääteinen eläke huomioidaan lisäeläkkeen laskennassa, ellei 31.12.2016 voimassa olleissa säännöissä toisin säädetä.

14j.5

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon

- ilman TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulon (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukaista ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennyistä
- ilman TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta.

14j.6

Tehtäessä edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä vuonna 1953 tai sen jälkeen syntyneille katsotaan TyEL:n mukaisen vanhuuseläkkeen osa-aikaeläkkeen ajalta karttuvan 0,75 prosenttia ansionalenemasta.

14j.7

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon:

- 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä siltä osin kuin sitä on karttunut enemmän kuin 1,9 prosenttia vuodessa ajalta ennen 1.1.2017.
- 65 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä. Kuitenkin 14o §:n mukaista kokonaisvapaakirjaeläkettä rajoitettaessa otetaan huomioon 14 o §:n 1 momentin mukaiseen vapaakirjaeläkkeen alkamishetkeen mennessä ansaitut 1 ja 2 momentin mukaiset eläkkeet.

Lisäksi edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään vuoden jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa, 1.1.2005 edeltävältä ajalta muun kuin 14b §:n 1 momentissa tarkoitettua Neste Oil Eläkesäätiöön kuuluneen työnantajan palveluksesta karttunutta lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut 1.1.2005 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.

14j.8

Näiden sääntöjen mukaista vanhuuseläkettä ei lakkauteta, tai sen määrää tarkisteta, työhönpaluuhetkellä, jos henkilö palaa lisäeläkkeen rinnalla tekemään töitä eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan tai muun työnantajan palvelukseen.

Lisäeläkkeen rinnalla tehtävästä työstä ansaittavan eläkkeen rajoittamisen osalta noudatetaan, mitä näiden sääntöjen 14j §:ssä on todettu.

14j.9

Eläkesäätiöstä suoritettavan eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin 2 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn

johdosta korotetaan. Eläkkeen määrää ei myöskään vähennetä sen vuoksi, että 2 momentissa mainittuun työkyvyttömyyseläkkeeseen tehdään TyEL 81 §:n mukainen kertakorotus.

14j.10

Jos eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen, tai korvaukseen, tai etuus lakkaa, taikka se muuttuu muusta kuin 8 tai 9 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava eläke on tarkistettava. Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan tällöin 15 §:n mukaisesti.

14j.11

Mikäli eläkkeensaaja saa muuta kuin tässä momentissa määrättyä eläkettä aikaisemmalta työnantajalta sen palvelusajan perusteella, joka näiden sääntöjen mukaan laskeaan hänen hyväkseen eläkkeeseen oikeuttavana palvelusaikana, suoritetaan hänelle eläkettä sanotulta ajalta vain siinä tapauksessa, että eläke olisi suurempi kuin edellä mainitun työnantajan hänelle samalta ajalta maksama eläke, ja tällöinkin ainoastaan mainittujen eläkemäärien erotus.

14j.12

Jos eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa 2 kohdassa mainittuun eläkkeeseen tai korvaukseen tai etuus lakkaa taikka se muuttuu, eläke on tarkistettava. Eläkkeen määrää ei kuitenkaan tarkisteta sen johdosta, eläkkeeseen tehdään TyEL 81 §:n mukainen kertakorotus.

Vanhuuseläkettä ei myöskään rajoiteta näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkkeen alkamisen jälkeen karttuneen eläkkeen vuoksi.

Eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin muun tässä pykälässä mainitun etuuden määrää palkkatason muutoksista johtuen korotetaan.

14j.13

Edellä 14j §:n momenteissa 1 ja 2 huomioitavan ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen määrää ei myöhemmissä eläkesäätiön vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkepääätöksissä muuteta.

14j.14

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut TyEL:n 3 §:n 2 momentin mukaiset julkisten alojen eläkelakien mukaiset eläkkeet otetaan rajoituksessa huomioon muuntokertoimella 1,106 pienennettynä (ns. normeeraus) ja yhteensovitetuna (ns. modifiointi), jos em. vähennys leikkaa niiden määrää rajoitushetkellä.

Perhe-eläkkeen rajoittaminen

14k §

14k.1

Näiden sääntöjen 14i §:n mukaan määräytyvästä perhe-eläkkeestä vähennetään edellä 14b §:ssä tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työ- ja virkasuhteeseen perustuvat TEL:n, LEL:n, TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016), JuEL:n, Julkisten alojen eläkelain voimaanpanolain (82/2016), MEL:n, merimieseläkelain voimaanpanosta annetun lain (1291/2006) ja merimieseläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (80/2016) mukaiset perhe-eläkkeet, sekä ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavat perhe-eläkkeet ilman

- TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä
- TyEL 88 – 91 §:n mukaista vähentämistä (lesken eläkkeen vähentäminen)
- TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta
- TyEL 82 §:n mukaista elinaikakerrointa ja
- TEL:n 8 §:n mukaista yhteensovitusta, mikäli rajoituksessa huomioon otettava eläke on laskettu TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti

14k.2

Edellä 1 momentin mukaisesti vähennettyä perhe-eläkkeen määrää rajoitetaan lisäksi siten, että se yhdessä samaan eläketapahtumaan perustuvan

- 1) ilman TyEL 88–91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän TEL:n, LEL:n, TaEL:n, TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006) mukaisen perhe-eläkkeen,
- 2) laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88–91 §:n mukaista leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvän perhe-eläkkeen,
- 3) TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman TyEL 88–91 §:ä vastaavaa leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvän perhe-eläkkeen,
- 4) ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan, kotimaisiin työsuhde-eläkkeisiin rinnastettavan ammatillisen, edunjättäjän omaan työhön perustuvan perhe-eläkkeen,
- 5) työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) perusteella suoritettavan perhe-eläkkeen,
- 6) liikennevakuutuslain (460/2016) mukaisen jatkuvan korvauksen,
- 7) potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetyn korvauksen,

- 8) raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan perhe-eläkkeen edunsaajalle tai hänen sijaansa tulleelle taholle sekä
- 9) edunjättäjän tullessa vakuutetuksi työnantajan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- ja virkasuhteeseen perustuvien, ilman TyEL 88–91 §:ä vastaavaa leskeneläkkeen vähentämistä, ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvien perhe-eläkkeiden,

kanssa on enintään 14i §:n 10 ja 11 momentin mukaisesti laskettava määrä 14j §:n 1 ja 2 momentin mukaisesta eläkkeiden enimmäismäärästä.

14k.3

Mikäli perhe-eläke myönnetään näiden sääntöjen mukaisella lisäeläkkeellä olleen edunjättäjän jälkeen, perhe- eläkettä rajoitettaessa 1 ja 2 momentin mukaisen eläkkeen tulevan ajan karttuma otetaan huomioon saman karttumaprosentin mukaisesti, kuin se on otettu huomioon edunjättäjän omassa eläkkeessä.

14k.4

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon:

- vähintään vuoden jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa, 1.1.2005 edeltävältä ajalta karttunutta lakisääteistä eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut 1.1.2005 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.
- 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta edunjättäjän työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä siltä osin, kuin sitä on karttunut enemmän kuin 1,9 prosenttia vuodessa ajalta ennen 1.1.2017.
- 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta työ- tai virkasuhteeseen perustuvaa lakisääteistä eläkettä. Kuitenkin 14 o §:n mukaiseen kokonaisvapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä rajoitettaessa otetaan huomioon edunjättäjän 14 o § 1 momentin mukaiseen vapaakirjaeläkkeen alkamishetkeen mennessä ansaitut 1 ja 2 momentin mukaiset eläkkeet.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon ilman:

- TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukaista ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä
- TyEL 12 §:n 2 momentin tai TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta.

14k.5

Mikäli perhe-eläke myönnetään 31.12.2016 voimassa olleen TyEL:n mukaisella osaaikaeläkkeellä olleen vuonna 1953 tai sen jälkeen syntyneen edunjättäjän jälkeen, perhe- eläkettä rajoitettaessa 1 ja 2 momentin mukaiseen eläkkeeseen sisällytetään laskennallinen 0,75 prosentin mukainen karttuma ansionalenemasta kuten se on otettu huomioon edunjättäjän omassa eläkkeessä.

14k.6

Mikäli edunjättäjän näiden sääntöjen mukainen lisäturvan vanhuuseläkeikä on ollut alle 63 vuotta ja edunjättäjä on lykännyt lisäeläkkeelle jäämistä, näiden sääntöjen mukaisen vanhuuseläkeiän täyttämiskuukauden jälkeen karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista perhe-eläkettä ei vähennetä lisäeläkkeestä, mikäli vastaavalta ajalta karttunutta TyEL:n tai MEL:n mukaista vanhuuseläkettä ei ollut vähennetty edunjättäjän vanhuuseläkkeestä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen karttunutta eläkettä siltä osin, kuin sitä on karttunut enemmän kuin 1,9 prosenttia vuodessa ajalta ennen 1.1.2017.

Tätä momenttia ei sovelleta näiden sääntöjen 13 §:n mukaiseen vapaakirjaan perustuvaa perhe-eläkettä rajoitettaessa.

14k.7

Mikäli eläkkeensaaja saa muuta kuin tässä momentissa määrättyä eläkettä aikaisemmalta työnantajalta sen palvelusajan perusteella, joka näiden sääntöjen mukaan laskeaan hänen hyväkseen eläkkeeseen oikeuttavana palvelusaikana, suoritetaan hänelle eläkettä sanotulta ajalta vain siinä tapauksessa, että eläke olisi suurempi kuin edellä mainitun työnantajan hänelle samalta ajalta maksama eläke, ja tällöinkin ainoastaan mainittujen eläkemäärien erotus.

14k.8

Jos edunsaajina on vain lapsia, otetaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja rajoituksia tehtäessä huomioon vain lasten saama perhe-eläke.

14k.9

Perhe-eläke jakautuu lesken ja lasten kesken seuraavasti:

- lesken osuus on 36/60 ja lapsen osuus 24/60, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi,
- lesken osuus on 25/60 ja lasten osuus 35/60, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta,
- lesken osuus on 15/60 ja lasten osuus 45/60, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta sekä
- lesken osuus on 10/60 ja lasten osuus 50/60, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

14k.10

Lasten eläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken.

14k.11

Jos edunsaajien lukumäärässä tapahtuu muutoksia, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

14k.12

Perhe-eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin edellä 2 momentissa mainitun edun määrä palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan.

14k.13

Jos perhe-eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa mainitun eläkkeen tai korvauksen saamiseen tai mainittu etuus lakkaa taikka se muuttuu muusta kuin edellä 12 momentissa tarkoitettusta syystä, perhe-eläke on tarkistettava. Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan tällöin 15 §:n mukaisesti. Perhe-eläkettä ei kuitenkaan tarkisteta sen vuoksi, että 2 momentissa mainittuun eläkkeeseen tehdään kertakorotus.

14k.14

Edellä 14k §:n momenteissa 1 ja 2 huomiotavan ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan perhe-eläkkeen määrää ei myöhemmissä eläkesäätiön perhe-eläkepääätöksissä muuteta.

14k.15

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siten kuin edunsaajat ja perhe-eläkkeen määrä määräytyisivät 31.12.2021 voimassa olleiden TyEL:n ja TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa mainittujen lakien mukaisesti.

14k.16

Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei tarkisteta 1 ja 2 momentin mukaisesti, kun leskeneläke päättyy määräaikaisena TyEL 60 § 1 momentin 1 kohdan perusteella.

Finnoil Oy

14l § (Pykälän 14l soveltamispiiriin kuuluvat henkilöt ovat olleet 30.9.1985 työsuhteessa Finnoil Oy:hyn ja he ovat siirtyneet 30.6.2005 vakuutustoiminnan luovutuksessa Neste Oil Eläkesäätiöstä.)

14l.1

Sen estämättä, mitä eläketurvasta on edellä 14-14k §:ssä määrätty, on Finnoil Oy:n palveluksessa 30.9.1985 olleiden eläkesäätiöön kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden kohdalla voimassa jäljempänä tässä pykälässä mainitut poikkeukset.

14l.2

Vakuutetut työntekijät jakautuvat eri ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä 1F

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain (1038/1997) 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 2F

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 62 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 3F

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 62 vuotta.

Ryhmä 4F

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 62 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 62 vuotta.

141.3

Eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika lasketaan samoin kuin edellä on määrätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta.

141.4

Eläkeiät ovat edellä mainituissa ryhmissä seuraavat:

Eläkeikä Ryhmässä 1F on 65 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 2F on 65 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 3F on 62 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 4F on 62 vuotta.

141.5

Poiketen siitä, mitä näiden sääntöjen 14g §:ssä on määrätty, täysi vanhuuseläke on 60 % 14d §:n mukaan lasketusta palkasta.

Täyden vanhuuseläkkeen saamiseksi vaaditaan vähintään 30 palvelusvuotta.

Ryhmään 3F kuuluvan työntekijän eläkettä laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon hänen palvelusaikaansa ennen 1.1.1994, mutta hänellä on kuitenkin oikeus saada vähintään sen suuruinen vanhuuseläke, jonka hän saisi varhennettuna vanhuuseläkkeenä, jos kuuluisi Ryhmään 1F.

Työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke lasketaan soveltuvin osin, kuten edellä on mää-

rätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta. Poiketen siitä mitä 14j §:n 2 momentissa on määrätty, rajoittamisprosentti on 60.

Kesoil Oy

14m § (Pykälän 14m soveltamispiiriin kuuluvat henkilöt ovat olleet 1.5.1988 työsuh-
teessa Kesoil Oy:hyn ja he ovat siirtyneet 30.6.2005 vakuutustoiminnan luovutuk-
sessa Neste Oil Eläkesäätiöstä.)

14m.1

Sen estämättä, mitä eläketurvasta on edellä 14-14k §:ssä määrätty, on Kesoil Oy:n palveluksessa 1.5.1988 olleiden eläkesäätiöön kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden kohdalla voimassa jäljempänä tässä pykälässä mainitut poikkeukset.

14m.2

Vakuutetut jakautuvat eri ryhmiin seuraavasti:

Ryhmä 1K

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain (1038/1997) 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 2K

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 62 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 65 vuotta.

Ryhmä 3K

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 65 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 62 vuotta.

Ryhmä 4K

Työntekijät, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 62 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 62 vuotta.

14m.3

Poiketen siitä mitä näiden sääntöjen 14b §:n 1 momentissa on määrätty, eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi siitä ajankohdasta, jona henkilö työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli työnantajan palvelukseen. Muilta osin eläkkeeseen oikeuttava aika lasketaan, kuten edellä on määrätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta.

14m.4

Eläkeiät ovat edellä mainituissa ryhmissä seuraavat:

Eläkeikä Ryhmässä 1K on 65 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 2K on 65 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 3K on 62 vuotta.

Eläkeikä Ryhmässä 4K on 62 vuotta.

14m.5

Johtajistoon kuuluvien eläkeikä on 60 vuotta ja jaostopäälliköiden 62 vuotta. Työnantajan hallituksen asiana on todeta, ketä pidetään tässä tarkoitettuna jaostopäällikkönä tai johtajistoon kuuluvana.

14m.6

Poiketen siitä mitä näiden sääntöjen 14g §:ssä on määrätty, vanhuuseläkettä karttuu 2,2 prosenttia vuodessa.

Täyden vanhuuseläkkeen määrä on enintään 66 % 14d §:n mukaan lasketusta palkasta.

Täyden vanhuuseläkkeen saamiseksi vaaditaan aina 30 palvelusvuotta.

Ryhmään 3K kuuluvan työntekijän eläkettä laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon hänen palvelusaikaansa ennen 1.1.1994, mutta hänellä on kuitenkin oikeus saada vähintään sen suuruisen vanhuuseläke, jonka hän saisi varhennettuna vanhuuseläkkeenä, jos kuuluisi Ryhmään 1K.

Eläkesäätiön hallitus voi työnantajan esityksestä myöntää vakuutetulle hänen hakemuksestaan varhaiseläkkeen, mikäli katsotaan, että hänellä on vaikeuksia sopeutua teknistaloudellisen kehityksen aiheuttamaan aikaisemman työtehtävänsä olennaiseen muutokseen tai, että hänen työsuhteensa työnantajaan päättyy taloudellisista tai tuotannollisista syistä tapahtuvan työntekijöiden vähentämisen johdosta. Varhaiseläkkeen myöntäminen edellyttää lisäksi, että työntekijällä on vähintään 300 kuukautta työnantajan palveluksessa ja että eläkeikään on aikaa enintään 60 kuukautta.

Työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke lasketaan soveltuvin osin, kuten edellä on määrätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta.

14m.7

Jos Ryhmään 2K kuuluvan työntekijän työsuhte työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin Ryhmään 4K kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti. Jos Ryhmään 3K kuuluvan työntekijän työsuhte työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin Ryhmään 1K kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti.

Neste Kide Oy (ent. Oy Union-Öljy Ab, Oy Union-Yhtymä Ab)

14n § (Pykälän 14n soveltamispiiriin kuuluvat henkilöt ovat olleet 31.10.1989 työsuhteessa Neste Kide Oy:hyn ja he ovat siirtyneet 30.6.2005 vakuutustoiminnan luovutuksessa Neste Oil Eläkesäätiöstä.)

14n.1

Sen estämättä, mitä eläketurvasta on edellä 14-14k §:ssä määrätty, on Neste Kide Oy:n palveluksessa 31.10.1989 olleiden eläkesäätiöön kuuluvien ja kuuluneiden henkilöiden kohdalla voimassa jäljempänä tässä pykälässä mainitut poikkeukset.

14n.2

Poiketen siitä mitä edellä näiden sääntöjen 14b §:n 1 momentissa on määrätty, eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jona työntekijä työnantajan palveluksessa ollessaan täytti 23 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli työnantajan palvelukseen. Muilta osin eläkkeeseen oikeuttava aika lasketaan, kuten edellä on määrätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta.

14n.3

Eläkeikä on 65 vuotta.

Johtavassa asemassa oleva, jonka eläkkeelle siirtymisestä työnantaja on asianomaisen kanssa sopinut, on oikeutettu saamaan palvelusvuosiaan vastaavan vanhuuseläkkeen, mikäli hän on täyttänyt 62 vuotta.

Eläkesäätiön hallitus voi työnantajan esityksestä myöntää vakuutetulle hänen hakemuksestaan varhaiseläkkeen, mikäli hänellä on eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähintään 180 kuukautta edellyttäen, että hänellä on jäljellä vanhuuseläkkeeseen oikeuttavaan ikään vähemmän kuin 120 kuukautta. Edellä mainitusta varhaiseläkkeestä vähennetään 0,25 prosenttia kutakin eroamispäivän ja eläkeiän välillä olevaa täyttä kuukautta kohti. Tästä vähentämisestä voidaan kuitenkin työnantajan harkinnan mukaan luopua. Varhaiseläkkeellä oloaika katsotaan palvelusajaksivanhuuseläkettä laskettaessa.

14n.4

Täysi vanhuuseläke on 60 % 14d §:ssä tarkoitetusta palkasta.

Työkyvyttömyyseläke ja perhe-eläke lasketaan soveltuvin osin, kuten edellä on määrätty Neste Oy:n palveluksessa olleiden osalta.

Poiketen siitä mitä näiden sääntöjen 14j §:n 2 momentissa ja 14k §:n 2 momentissa on määrätty, rajoittamisprosentti on 60.

Täyden vanhuuseläkkeen saamiseksi vaaditaan 30 palvelusvuotta.

Vapaakirjaoikeus

14o §

14o.1

Jos eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa, hän ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuuseläkkeeseen, työkyvyttömyyseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen. Vapaakirjaoikeutta ei ole varhennettuun vanhuuseläkkeeseen eikä hautausavustukseen.

Vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen maksaminen alkaa seuraavasti

- Jos näiden sääntöjen 14e §:n, 14l.4 §:n, 14m.4 §:n tai 14n.3 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 60 vuotta, vanhuuseläkkeen alkamishetki siirtyy siten, että vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan kolme vuotta ennen henkilön oman ikäluokansa TyEL 11 §:n mukaista alinta vanhuuseläkeikää. Vanhuuseläkevapaakirjaa maksetaan rajoittamattomana henkilön TyEL 11 §:n mukaiseen alimpaan vanhuuseläkeikään asti, jos henkilö ei saa tai hänellä ei ole oikeutta 14j §:ssä mainittuihin eläkkeisiin tai korvauksiin. Sen jälkeen henkilölle maksetaan työsuhteen päättymishetkelle laskettu ja näiden sääntöjen 14j §:n mukaisesti rajoitettua lisäeläkettä.
- Jos näiden sääntöjen 14e §:n, 14l.4 §:n, 14m.4 §:n tai 14n.3 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi, ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on sama kuin edellä mainittu näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä, näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan henkilön oman ikäluokansa TyEL 11 §:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeiässä.
- Jos näiden sääntöjen 14e §:n, 14l.4 §:n, 14m.4 §:n tai 14n.3 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi, ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on korkeampi kuin edellä mainittu näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläkeikä, vanhuuseläkkeen alkaminen siirtyy siten, että vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan henkilön oman ikäluokansa TyEL 11 §:n mukaisessa alimmassa vanhuuseläkeiässä.
- Jos näiden sääntöjen 14e §:n, 14l.4 §:n, 14m.4 §:n tai 14n.3 §:n mukainen vanhuuseläkeikä on 63 vuotta tai korkeampi ja henkilön TyEL 11 §:n mukainen alin eläkeikä on alempi kuin näiden sääntöjen mukainen eläkeikä, näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan näiden sääntöjen mukaisessa eläkeiässä.

Edellä 14e §:n mukaiseen vanhuuseläkeikään viitattaessa noudatetaan lisäksi 14o §:n 4 ja 5 momenttien mukaisia määräyksiä.

14o.2

Vapaakirjan eläkemäärät saadaan kaavasta $t / n \times E$, missä

- t = eroamishetkeen mennessä karttunut eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä, kuitenkin ennen 1.7.1990 Kesoil Oy:n palvelukseen tulleilla enintään 360 kuukautta
- n = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun laskettuna, kuitenkin ennen 1.7.1990 Kesoil Oy:n palvelukseen tulleilla 360 ja
- E = näiden sääntöjen mukaan laskettu rajoittamaton kokonaisvanhuuseläke, jonka henkilö eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun saakka palveltuaan olisi saanut tai rajoittamaton kokonaistyökyvyttömyyseläke, jonka henkilö olisi saanut, jos olisi tullut työkyvyttömäksi työsuhteen päättyessä tai rajoittamaton kokonaisperhe-eläke, jonka hänen edunsaajansa olisivat saaneet edunjättäjän kuollessa työsuhteen kestäessä.

14o.3

Edellä laskettu vapaakirja rajoitetaan eläkkeen alkaessa 14j §:n tai 14k §:n mukaisesti.

14o.4

Jos Ryhmiin 2N tai 8N kuuluvan työntekijän työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin Ryhmään 4N kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti.

14o.5

Jos Ryhmiin 3N tai 5N kuuluvan työntekijän työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin Ryhmään 1N kuuluvaa työntekijää koskevien määräysten mukaisesti.

14o.6

Vapaakirjan saanut henkilö ei voi palata eläkesäätiössä vakuutetuksi.

14o.7

Vapaakirjaan perustuvan perhe-eläkkeen maksaminen alkaa siitä ajankohdasta, jolloin säätiössä vakuutettuna ollut henkilö kuolee.

Jos vakuutettu henkilö lakkaa olemasta vakuutettuna ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa ja jos hänellä tällöin on vähemmän kuin 10 eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusvuotta, hän ja hänen edunsaajansa menettävät oikeuden eläkkeeseen eikä heillä muutoinkaan ole oikeutta eläkesäätiön varoihin, paitsi näiden sääntöjen 33 §:ssä mainituissa tapauksissa.

14o.8

Oikeus vapaakirjaeläkkeen saamiseen evätään, jos työnantaja on purkanut eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhteen työsopimuslain 8 luvun nojalla.

14o.9.

Ennen 1.1.2017 myönnettyjen vapaakirjojen osalta vanhuuseläkkeen maksamisen osalta noudatetaan edellä 1 momentissa mainittua eläkkeen alkamishetkeä, vaikka vapaakirjailmoituksessa olisi todettu eläkkeen alkamishetkeksi alempi ikä. Mikäli oikeus vapaakirjaan perustuvaan vanhuuseläkkeeseen on alkanut viimeistään 1.1.2017, vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen alkamishetki määräytyy 31.12.2016 voimassa olleiden sääntöjen mukaan.

Yritysjärjestely ja liikkeen luovutus

14o.10

Jos eläkesäätiössä vakuutetun työntekijän työsuhde säätiöön jäävään osakkaaseen päättyy yritysjärjestelyjen, liiketoiminnan muutosten tai muiden näihin rinnastettavien syiden vuoksi ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa, riippuen siitä, miten työnantaja on liikkeen luovutuksessa sopinut, henkilö ja hänen edunsaajansa säilyttävät oikeuden vanhuuseläkkeeseen, työkyvyttömyyseläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen

saamalla euromääräisen vapaakirjan, jonka eläkemäärä lasketaan 11 momentin mukaisesti. Jos järjestely toteutetaan vakuustoitominnan osan luovutuksena, vastaava vapaakirja tulee järjestää vastaanottavassa vakuutuslaitoksessa.

14o.11

Edellä 10 momentissa tarkoitetun vapaakirjan määrä lasketaan kaavasta $t / n \times E$, missä

t = liikkeentoiminnan muutoshetkeen mennessä kertynyt eläkkeeseen oikeuttava aika

n = eläkkeeseen oikeuttava aika laskettuna eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun

E = näiden sääntöjen mukaan laskettu ja rajoitettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun palveltuaan olisi saanut tai työkyvyttömyyseläke, jonka hän liikkeentoiminnan muutoshetkellä työkyvyttömäksi tullessaan olisi saanut tai näiden sääntöjen mukaan laskettu ja rajoitettu perhe-eläke, jonka hänen edunsaajansa olisivat saaneet edunjättäjän kuollessa liikkeentoiminnan muutoshetkellä. Vanhuuseläkevapaakirja sisältää sekä määräämääräisen että elinikäisen eläkeosan.

14o.12

Työsuhteen päättyessä 14o §:n 10 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa ei sovelleta 14o §:n 4 ja 5 momentteja, vaan tasa-arvoistamisen yhteydessä valittu eläkeikä säilyy.

Hautausavustus

14p §

14p.1

Hautausavustus maksetaan vakuutettuna olleen, 14e §:n mukaisella vanhuuseläkkeellä, 14f §:n mukaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä tai 14h §:n mukaisella olleen henkilön kuoltua.

Hautausavustuksen määrä on asianomaisen henkilön näiden sääntöjen 14d §:n mukaisen eläkkeen perustana olevan kuukausipalkan puolitoistakertainen määrä. Hautausavustuksen määrä tarkistetaan vakuutettuna olleen jälkeen kuten 15 §:n 1 momentin ensimmäisessä ja toisessa virkkeessä määrätään ja eläkkeensaajan jälkeen kuten 15 §:n 1 momentin viimeisessä virkkeessä määrätään.

Hautausavustuksen vähimmäismäärä on 4 204,69 euroa vuoden 1994 indeksitasossa 1688.

Edellä mainittu euromäärä tarkistetaan 31.12.2004 saakka mainittuna päivänä voimassa olleen TEL:n 9 §:n 2 momentin mukaisella indeksillä (50/50 tai 20/80). Tästä eteenpäin euromäärä tarkistetaan lisäeläkkeen alkamiseen asti TyEL 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella (80/20) ja lisäeläkkeen alkamisen jälkeen edelleen kuolinpäivään saakka TyEL 98 §:ssä tarkoitettulla indeksillä.

14p.2

Mikäli henkilön kuoltua hänen omaisilleen maksetaan hautausavustusta työnantajan tai sellaisen avustuskassan varoista, jonka kustannuksiin työnantaja osallistuu, vähennetään näiden sääntöjen mukaan maksettavasta hautausavustuksesta puolet työnantajan tai avustuskassan maksamasta hautausavustuksesta.

14p.3

Hautausavustus maksetaan kuolinpesälle.

Työntekijän työsuhteen vaihdos

14q §

14q.1

Jos 30.6.2005 vakuutustoiminnan luovutuksessa Neste Oil Eläkesäätiöstä siirtynyt vakuutettuna oleva työntekijä siirtyy välittömästi toisen eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen, määräytyvät hänen ja hänen edunsaajiensa etuudet samoin, kuin ne olisivat määräytyneet sen työnantajan palveluksessa, jonka työsuhteessa työntekijä oli tullessaan näissä säännöissä määrätyn eläketurvan piiriin. Näiden sääntöjen mukainen eläketurva säilyy työntekijällä aina sen sisältöisenä ja sen suuruisena, kuin se oli sen työnantajan palveluksessa, jonka työsuhteessa työntekijä oli tullessaan näissä säännöissä määrätyn eläketurvan piiriin.

INDEKSISIDONNAISUUS

15 §

15.1.

Eläkettä ja vapaakirjaa sekä hautausavustusta laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2004 saakka mainittuna päivänä voimassa olleen TEL 9 §:n 2 momentin mukaisella indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painoarvo on 50 % ja hintatason muutoksen painoarvo samoin 50 %. Tammikuun 1. päivästä 2005 lukien tarkistaminen tapahtuu TyEL 96 §:n mukaisella palkkakertoimella, jossa palkkatason muutoksen painoarvo on 80 % ja hintatason muutoksen painoarvo 20 %. Eläkkeen alkamisen jälkeen eläkkeet tarkistetaan TyEL 98 §:n mukaisella työeläkeindeksillä, jossa palkkatason muutoksen painoarvo on 20 % ja hintatason muutoksen painoarvo on 80 %. Rajoitettaessa lisäeläkettä uudelleen 8, 11, 14j tai 14k §:n mukaisesti eläkepalkka ja eläkkeet tarkistetaan 31.12.2004 saakka mainittuna päivänä voimassa olleen TEL:n 9 §:n 2 momentin mukaisella indeksillä ja sen jälkeen TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla indeksillä.

15.2.

Näiden sääntöjen 6 §:n 6, 7 ja 8 momentissa tai 14g §:n 5 momentissa tarkoitettuna alempaa eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti karttunutta eläkettä ei kuitenkaan tarkisteta ennen eläkkeen alkamista 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

ELÄKKEEN JA HAUTAUSAVUSTUKSEN HAKEMINEN

16 §

16.1.

Eläkettä ja hautausavustusta on haettava kirjallisesti eläkesäätiöltä. Hakemukseen on liitettävä vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkettä anottaessa selvitys hakijan iästä ja palvelusajasta sekä perhe-eläkettä tai hautausavustusta anottaessa selvitys vainajan palvelusajasta ja kuolinpäivästä sekä vainajan sukuselvitys. Työkyvyttömyyseläkettä koskevaan hakemukseen on lisäksi liitettävä lääkärin antama selvitys sairaudesta, viasta tai vammasta. Säätiö voi vaatia hakijalta muunkin tarpeelliseksi katsomansa selvityksen. Eläkesäätiö voi antaa päätöksen eläkesäätiön lisäeläkkeestä lakisääteisen työkyvyttömyyseläkehakemuksen perusteella.

16.2.

Eläkettä on haettava vuoden kuluessa siitä, kun vakuutettu, vapaakirjan saanut tai muu edunsaaja on saanut tietää näiden sääntöjen mukaisesta lisäeläkeoikeudesta. Eläkettä on joka tapauksessa haettava kymmenen vuoden kuluessa eläkeoikeuden alkamisesta. Hautausavustusta on haettava vuoden kuluessa kuolemantapauksesta. Jos eläkettä ei ole haettu em. määräajassa, hakija menettää oikeutensa eläkkeeseen.

17 §

17.1.

Eläkettä koskeva hakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on saapunut eläkesäätiölle.

17.2.

Jollei hakija kehotuksen saatuaan toimita eläkesäätiölle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä, katsotaan hakemus kuitenkin tehdyksi vasta silloin, kun säätiölle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys.

17.3.

Eläkesäätiön on tarpeelliset selvitykset saatuaan ratkaistava eläkehakemus viivytyksettä. Päätös lähetetään asianomaiselle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella tai annetaan hänelle muulla tavalla todisteellisesti tiedoksi.

VANHUUSELÄKKEEN MAKSAMINEN

18 §

Vanhuuseläkettä maksetaan sitä seuraavan kuukauden alusta, jona henkilö on tullut oikeutetuksi eläkkeen saamiseen, ellei näiden sääntöjen 13 § 2 momentista ja 14 o § 1 momentista muuta johdu. Vanhuuseläkettä ei makseta takautuvasti vuotta pidemmältä ajalta siitä, kun henkilö on saanut tietää eläkeoikeudestaan. Eläkettä ei kuitenkaan makseta takautuvasti eläkkeen hakemista edeltänyttä 10 vuotta pidemmältä ajalta. Eläkkeen saajan kuollessa lakkaa oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN MAKSAMINEN

19 §

19.1.

Työkyvyttömyyseläkettä maksetaan samalta ajalta, jolta henkilölle on myönnetty TyEL:n tai MEL:n 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, TyEL:n tai MEL:n 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL tai MEL:n 53 a §:n perusteella myönnettyä työraueläkettä, jota ei ole jätetty lepäämään (laki työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä 4 §). Työkyvyttömyyseläkettä ei makseta takautuvasti 12 kuukautta pidemmältä ajalta siitä, kun henkilö on saanut tietää eläkeoikeudestaan. Eläkettä ei kuitenkaan makseta takautuvasti eläkkeen hakemista edeltänyttä 10 vuotta pidemmältä ajalta.

19.2.

Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus saada samalta ajalta työnantajalta sairausajan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, eläkkeestä suoritetaan vain se osa, joka ylittää samaan aikaan kohdistuvan sairausajan palkan.

19.3.

Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalle on myönnetty takautuvasti TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä samalta ajalta, jolta hän on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, vähennetään näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä se määrä, jolla sairausvakuutuslain mukainen päiväraha ylittää TyEL:n mukaan takautuvasti myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen määrän.

19.4.

Eläkkeen saajan kuollessa lakkaa oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. Jos työkyvyttömyyseläke lakkautetaan työkyvyn palautumisen vuoksi taikka jos eläke muusta syystä lakkautetaan tai sitä vähennetään, päättyy sen maksaminen tai suoritetaan vähennettyä eläkettä lähinnä seuraavan kuukauden alusta. Eläkettä ei kuitenkaan ilman erityistä syytä alenneta ajalta, jolta sitä on jo suoritettu.

19.5.

Työkyvyttömyyseläkkeen saajan täyttäessä vanhuuseläkkeen saamiseen oikeuttavan iän, lakkaa työkyvyttömyyseläke seuraavan kuukauden alusta, ja se muuttuu eläkeprosenttia vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi.

PERHE-ELÄKKEEN MAKSAMINEN

20 §

20.1.

Perhe-eläkettä maksetaan edunjättäjän kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta, ellei näiden sääntöjen 13 § 2 ja 14o § 7 momenteista muuta johdu. Eläkettä ei makseta takautuvasti vuotta pidemmältä ajalta siitä, kun henkilö on saanut tietää eläkeoikeudestaan. Eläkettä ei kuitenkaan makseta takautuvasti eläkkeen hakemista edeltänyttä 10 vuotta pidemmältä ajalta.

Leskelle suoritettava eläke lakkaa sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee tai ennen 50 ikävuoden täyttämistä solmii uuden avioliiton, ja lapselle suoritettava eläke sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee, täyttää 18 vuotta tai hänet annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle.

20.2.

Eläkesäätiön hallituksella on oikeus päättää, että lapsen eläkettä suoritetaan enintään sen kuukauden loppuun saakka, jona eläkkeensaaja täyttää 20 vuotta, mikäli hän opiskelee peruskoulussa, lukiossa, iltalukiossa, ammattikoulussa, korkeakoulussa tai muussa niihin verrattavassa oppilaitoksessa ja hänet katsotaan molempien vanhempien kuoleman johdosta tai muusta painavasta syystä johtuen olevan erityisessä jatkoeläkkeen tarpeessa.

ELÄKKEEN HAKIJALTA TAI SAAJALTA VAADITTAVAT SELVITYKSET

21 §

21.1.

Eläkkeen saajan on vaadittaessa esitettävä eläkesäätiölle selvitys siitä, että edellytykset eläkkeen saamiseen ovat olemassa. Eläkkeen suorittaminen voidaan keskeyttää, kunnes selvitys on toimitettu.

21.2.

Työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi voidaan antaa kuntoutusta ja koulutusta.

ELÄKKEEN MAKSAMINEN

22 §

22.1.

Eläke maksetaan kuukausittain siten, että eläke on eläkepäätöksessä ilmoitettuna eräpäivänä nostettavissa eläkkeensaajan ilmoittamalta tililtä Suomessa toimivassa rahalaitoksessa. Eläke maksetaan pyynnöstä eläkkeensaajan ETA-maassa olevalle tilille.

22.2.

Eläkkeen viivästyessä eläkesäätiö maksaa eläkkeen lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) 8 luvun 8 §:ssä säädetyllä tavalla korotettuna.

22.3.

Eläke voidaan maksaa kertasuorituksena lisäeläkesäätiöstä ja lisäeläkekassoista annetun lain 8 luvun 6 §:ssä säädetyllä tavalla .

ELÄKKEEN MAKSAMINEN MUULLE KUIN ELÄKKEEN SAAJALLE

23 §

Jos eläkkeen saaja joutuu rangaistuslaitokseen vapausrangaistusta kärsimään, voidaan eläke siltä ajalta, jonka laitoksessa olo kestää, asianomaisen sosiaalilautakunnan esityksestä maksaa lautakunnalle käytettäväksi eläkkeen saajan ja hänen huollettavinaan olevien niiden omaisten vastaiseen huoltoon, joista hän lain mukaan on velvollinen pitämään huolta.

ELÄKESÄÄTIÖN HALLINTO

24 §

24.1.

Eläkesäätiöllä on hallitus, johon kuuluu seitsemän varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä.

Jäsenet ja varajäsenet valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Osakkaat nimeävät neljä varsinaista jäsentä ja näille yhden ryhmäkohtaisen varajäsenen. Hallitus nimittää hallituksen jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Säätiössä vakuutetut toimihenkilöasemassa olevat valitsevat kaksi jäsentä ja työntekijäasemassa olevat valitsevat yhden jäsenen. Säätiössä vakuutetut valitsevat yhden ryhmäkohtaisen varajäsenen.

Tätä 24 §:ää sovelletaan 1.1.2025 alkaen uuden hallituksen jäseniin. Tällöin kaikki hallituksen jäsenet ja varajäsenet jättävät paikkansa hallituksessa. Tilalle tulevat uudet

hallituksen jäsenet ja varajäsenet valitaan tämän pykälän mukaisesti vuonna 2024.

24.2.

Säätiössä vakuutettuja henkilöitä edustavien hallituksen jäsenten ja heidän varajäsenensä valinnan suorittavat Fortum Oyj:n yhteistoimintalain (1333/2021) tarkoittaman yhteistoimintamenettelyn henkilöstöjäsenet, jotka ovat säätiöön kuuluvien osakkaiden palveluksessa, varajäseninään heille nimetyt varajäsenet.

24.3.

Hallituksen asiana on vaalin toimittamista varten kutsua koolle edellä tarkoitettujen henkilöstön edustaja. Tästä kokouksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä säätiön hallituksen kokouksesta on näissä säännöissä määrätty. Valintaa koskeva pöytäkirja on toimitettava säätiön hallitukselle.

24.4.

Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille korvataan työaikana pidetystä kokouksesta aiheutunut ansion menetys. Jos kokous pidetään työajan jälkeen, maksetaan heille kokouspalkkio, jonka määrä on 85 euroa.

24.5.

Hallitus vahvistaa niille hallituksen jäsenille, jotka eivät ole työsuhteessa eläkesäätiön osakkaaseen, kohtuullisen kokouspalkkion ja kohtuullisen matkakorvauksen.

25 §

25.1.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen. Jos osakasta edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, osakasta edustava varajäsen on kutsuttava hänen tilalleen.

Jos vakuutettuja edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, vakuutettuja edustava varajäsen on kutsuttava hänen tilalleen.

Kokouskutsu on toimitettava vähintään kolme päivää ennen kokousta.

Kokous voidaan kuitenkin pitää ilman edellä mainittua kutsua, jos kaikki varsinaiset jäsenet ovat saapuvilla.

25.2.

Hallitus on päätösvaltainen, jos puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kolme muuta jäsentä on saapuvilla. Päätökset hallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä, jollei eläkesäätiölain 11 §:ssä tai eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 3 §:ssä vaadita määräenemmistöä. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan ääni.

25.3.

Hallituksen kokouksista on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään saapuvilla olevat henkilöt, tehdyt ehdotukset ja päätökset sekä toimitetut äänestykset.

26 §

Eläkesäätiöllä on toimitusjohtaja, jonka hallitus nimittää.

27 §

Eläkesäätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja toimitusjohtaja, kaksi yhdessä, tai kukin heistä yhdessä hallituksen varsinaisen jäsenen tai hallituksen siihen valtuuttaman henkilön kanssa.

KIRJANPITO JA TILINPÄÄTÖS

28 §

28.1.

Eläkesäätiön tilikausi on kalenterivuosi.

28.2.

Eläkesäätiöön kuuluvat osakkaat suorittavat eläkesäätiölle vakuutusmaksuja niin paljon, että vakuutusmaksut yhdessä eläkesäätiön muiden tuottojen kanssa riittävät vastuvelan kattamiseen lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) mukaisesti. Mahdollinen vastuuvajaus jaetaan osakkaiden kesken vastuovelkaosuuksien mukaisessa suhteessa.

28.3.

Säätiölle maksettava vakuutusmaksu jakautuu osakkaittain seuraavasti: puolet osakkaiden edellisen tilikauden aikana maksamien palkkojen mukaisessa suhteessa ja puolet edellisen tilikauden tilinpäätöksen mukaisten osakaskohtaisten vastuovelkojen suhteessa.

28.4.

Vastuvelan katteena olevat varat sijoitetaan eläkesäätiön hallituksen määräämällä tavalla ja jokaisella eläkesäätiön osakkaalla on vastuuelkansa mukainen suhteellinen osuus eläkesäätiön varoista.

28.5.

Jos eläkesäätiössä vakuutettu työntekijä on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan

osakkaan palveluksessa, kirjataan vastuuelka hänen osaltaan kokonaan sen osakkaan vastuuelaksi, jonka palveluksessa hän tilikauden päättyessä on.

29 §

29.1.

Eläkesäätiön tilit päätetään kalenterivuositain.

29.2.

Eläkesäätiöllä on vähintään yksi tilintarkastuslain mukaan määräytyvä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja. Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

Tilintarkastajan ja varatilintarkastajan valitaan toistaiseksi.

Eläkesäätiön hallitus valitsee tilintarkastajan ja varatilintarkastajan.

30 §

30.1.

Eläkesäätiön hallituksen on laadittava kultakin tilikaudelta lain, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetusten ja Finanssivalvonnan määräysten mukainen tilinpäätös, joka on kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä toimitettava tilintarkastajille tarkastettavaksi. Tilintarkastajien tulee antaa tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

ELÄKESÄÄTIÖN TIEDONANTOSÄÄNNÖKSET

30a §

30a.1

Eläkesäätiön säännöt ja sääntömuutokset, joista käy ilmi eläkeoikeuksien laajuus, etuuksien saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet ovat nähtävillä Fortumin eläkesäätiön internet-sivuilla. Sääntömuutokset toimitetaan vakuutetuille ja vapaakirjan saaneille henkilöille sekä eläkkeensaajille tiedoksi sähköpostilla tai muulla sähköisellä viestimellä tai kirjeitse taikka erikseen sovittavalla tavalla kohtuullisessa ajassa sääntömuutosten vahvistamisesta.

30a.2

Eläkesäätiön tilinpäätöstiedot ja tilintarkastuskertomus sekä eläkesäätiöistä ja eläkekassasta annetun lain (946/2021) 10 luvun 6 §:n mukaiset kuulutukset ovat vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden sekä eläkkeensaajien nähtävillä säätiön internet-sivuilla tai muussa ilmoitetussa paikassa. Selvitys säätiön taloudellisesta asemasta eli karttuneiden etuuksien kattamisasteesta on vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden henkilöiden saatavilla Fortumin eläkesäätiön internet-sivuilla tai muussa ilmoitetussa paikassa.

30a.3

Etuudensaaja saa eläkkeelle jäädessään tai muiden etuuksien erääntyessä eläkepää-töksessään tai sen liitteenä yksityiskohtaiset tiedot niistä etuuksista, joihin hän on oi-keutettu.

30b §

30b.1

Vakuutetuilla, vapaakirjan saaneilla henkilöillä ja eläkkeensaajilla on oikeus pyynnöstä saada tiedoksi eläkesäätiön

- tilinpäätös ja toimintakertomus
- sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys

Tietopyyntö tulee osoittaa säätiön toimistoon tai muuhun säätiön ilmoittamaan paik-kaan. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla erikseen sovittavalla ta-valla.

30b.2

Vakuutetuilla ja vapaakirjan saaneilla on oikeus pyynnöstä saada tiedot

- eläke-etuuksien tavoitetasosta
- etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä

Tietopyyntö tulee osoittaa säätiön toimistoon tai muuhun säätiön ilmoittamaan paik-kaan. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla erikseen sovittavalla ta-valla. Lisäksi vakuutetuille ja vapaakirjan saaneille henkilöille toimitetaan vuosittain kir-jallisesti lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) edellyttämä lisäeläkkeen eläke-etuusote.

30b.3

Eläkesäätiössä vakuutetuilla ja heidän edunsaajillaan on oikeus säilyttää eläkesäätiön etuuksia vastaavat etuudet työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitetussa liikkeen luovutuksessa. Tämä toteutetaan eläkesäätiön sääntöjen 13 a ja 14o.10 §:issä ilmene-vällä tavalla. Työsopimuslain (55/2001) tarkoittamassa liikkeen luovutuksessa vakuute-tuilla ja uuden työnantajan palvelukseen siirtyvillä henkilöillä on oikeus pyynnöstä saada

- yksityiskohtaiset tiedot karttuneen eläkkeen määrästä
- etuuksien siirtämisestä ja järjestämistavasta
- oikeuksista liikkeen luovutustilanteessa.

Tietopyyntö tulee osoittaa säätiön toimistoon tai muuhun säätiön ilmoittamaan paik-kaan. Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla erikseen sovittavalla ta-valla.

30b.4

Vakuutetun, vapaakirjan saaneen henkilön ja eläkesäätiön edunsaajan on ilmoitettava eläkesäätiölle osoitteensa ja muut yhteystiedot.

OIKEUSTURVAKEINOT

30c §

30c.1

Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää asiansa uudelleen käsittelyä, jos hän epäilee virhettä eläkesäätiön päätöksessä. Eläkesäätiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

30c.2

Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää ratkaisusuositusta tätä tehtävää varten järjestetyltä lautakunnalta. Lisätietoja tässä kohdassa tarkoitetusta lautakuntamenettelystä saa eläkesäätiöstä tai eläkepäätöksen yhteydessä annetusta oikeusturvakeinoja koskevasta ohjeesta.

30c.3

Muutosta eläkesäätiön päätökseen haetaan saattamalla asia Espoon kärjäoikeuteen tai Suomessa siihen kärjäoikeuteen, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.

ELÄKESÄÄTIÖN VARAT

30d §

Eläkesäätiön peruspääoma on 139 747,35 euroa. (830.900 markkaa.)

ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

31 §

31.1.

Jos havaitaan, ettei eläkesäätiöllä itsellään ole riittävästi varoja käytettävissä tai osakkaalta saatavissa toimintansa ennallaan jatkamista varten, säätiön hallituksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin säätiön purkamiseksi.

31.2.

Jos havaitaan, että jonkun säätiöön kuuluvan osakkaan osalta erikseen on syntynyt

edellä 1 momentissa tarkoitettu tilanne, säätiön hallituksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin osakkaan erottamiseksi säätiöstä. Samoin on meneteltävä, jos osakas ei enää täytä säätiöön liittymisen edellytyksiä. Erotetun osakkaan palveluksessa olevien säätiössä vakuutettujen ja vakuutettuina olleiden henkilöiden sekä saman osakkaan osalta eläkkeensaajien edut turvataan tällöin osakkaan säätiössä olevan vastuuvelan katteen määrällä näiden sääntöjen 33 §:ssä määrättyllä tavalla.

32 §

32.1.

Näiden sääntöjen muuttamisesta, eläkesäätiön purkamisesta, sen vakuutustoiminnan luovuttamisesta tai säätiön yhtymisestä toiseen eläkesäätiöön päättää säätiön hallitus lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetussa laissa (947/2021) säädetyllä tavalla, ellei muualla lainsäädännössä ole määrätty toisin

33 §

33.1.

Eläkesäätiötä purettaessa on kunkin osakkaan osalta erikseen turvattava eläkkeellä olevien ja kaikkien säätiössä vakuutettujen ja vakuutettuina olleiden henkilöiden ja heidän edunsaajiensa vastaiset eläkkeet ja muut edut siten kuin lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 12 luvussa on säädetty.

33.2.

Mikäli eläkesäätiön varat eivät riitä 1 momentissa tarkoitettujen etujen turvaamiseen täysimääräisinä, noudatetaan lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 12 luvun säännöksiä.

34 §

34.1.

Jos osakkaiden osalta jää eläkesäätiöön varoja sen jälkeen, kun eläkesäätiö on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, sanotut varat palautetaan osakkaille vastuuvelkaosuuksien mukaisessa suhteessa.

34.2.

Eläkesäätiön osakkaan erotessa tai erotettaessa eläkesäätiöstä yritysjärjestelyn, yrityskaupan tai liiketoimintakaupan johdosta, sillä ei ole oikeutta Eläkesäätiön varoihin siltä osin kuin varat ylittävät vastuuvelan määrän.

34.3.

Vastuuvelan katteena olevat varat sijoitetaan eläkesäätiön hallituksen määräämällä tavalla ja jokaisella eläkesäätiöön kuuluvalla osakkaalla on vastuuvelkansa mukainen

suhteellinen osuus säätiön varoista. Eläkesäätiöön syntynyt ylikate jaetaan vastuuvél-
kojen suhteessa.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvisti Imatran Voiman Eläkesäätiön säännöt

22.10.1959, jonka jälkeen niihin on vahvistettu muutoksia,

6.8.1963, 14.7.1964, 22.12.1970, 27.10.1972,
24.9.1973, 28.4.1975, 30.6.1975, 30.12.1977,
25.1.1980, 24.5.1982, 8.2.1983, 1.11.1985,
15.1.1986, 3.11.1986, 18.9.1987, 22.10.1990,
24.10.1990, 20.8.1991, 9.12.1991, 27.11.1992,
19.4.1993, 2.1.1995, 28.10.1996, 10.11.1997,
3.7.1998, 22.4.1999, 1.11.1999, 15.2.2000,
22.8.2000, 11.1.2001, 20.9.2001, 12.12.2001,
25.8.2003, 8.2.2005, 5.7.2005, 20.6.2006.,
10.1.2007, 9.1.2008, 11.7.2008, 14.5.2009,
1.3.2010, 5.7.2010, 29.3.2011, 5.6.2012,

31.1.2014, 15.5.2014, 29.1.2015, 15.1.2016, 4.3.2016,
22.11.2018, 5.6.2020, 31.12.2021, 1.5.2024.

Imatran Voiman Eläkesäätiön nimi muutettiin Fortumin Eläkesäätiöksi 20.6.2006 vah-
vistetussa muutoksessa.